ECLI:CY:EDLEF:2016:A401

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΕΝΩΠΙΟΝ: Ε. ΕΦΡΑΙΜ, Π.Ε.Δ.

Γενική Αίτηση αρ. : 11/2016

Αναφορικά με τον περί της Συμβάσεως περί της Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων (Κυρωτικό) Νόμο 84/79

και

Αναφορικά με την Joint-Stock Commercial Bank "Bank of Moscow" (Open Joint-Stock Company), από τη Ρωσία

Αιτήτρια

και

Αναφορικά με την Poinsetter Investments Ltd, από τη Λευκωσία

Καθ΄ ης η Αίτηση

και

Αναφορικά με τη Διαιτητική Απόφαση που εκδόθηκε στις 7 Απριλίου 2014 στα πλαίσια της διαδικασίας Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας υπ΄ αρ. 159/13 που διεξήχθη και αποπερατώθηκε από το Διεθνές Εμπορικό Διαιτητικό Δικαστήριο στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας

Αίτηση ημ. 11 Ιανουαρίου 2016 για Εγγραφή Αλλοδαπής Διαιτητικής Απόφασης

Ημερομηνία: 29 Ιουνίου 2016
Εμφανίσεις:
Για την Αιτήτρια: κα Ε. Χριστοφή για Πατρίκιος Παύλου & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.
Για την Καθ΄ ης η Αίτηση: κα Α. Στυλιανού για Φοίβος, Χρίστος Κληρίδης & Συνεργάτες ΔΕΠΕ

-

-

-

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Με την παρούσα Αίτηση ζητείται η εγγραφή και ή αναγνώριση και ή εκτέλεση της Διαιτητικής Απόφασης ημ. 7.4.14 η οποία εκδόθηκε στα πλαίσια της διαδικασίας Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας υπ΄ αρ. 159/13 που διεξήχθη και αποπερατώθηκε από το Διεθνές Εμπορικό Διαιτητικό Δικαστήριο στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας, μεταξύ της Joint-Stock Commercial Bank "Bank of Moscow" (Open Joint-Stock Company) και της Poinsetter Investments Ltd.

Η Καθ΄ ης καταχώρισε ένσταση στην οποία προβάλλονται σωρεία λόγων ένστασης. Κατά την ακρόαση οι δικηγόροι των δύο πλευρών περιορίστηκαν σε γραπτές αγορεύσεις οι οποίες ήταν εμπεριστατωμένες και ιδιαίτερα βοηθητικές για το Δικαστήριο.

Ενόψει του αριθμού αλλά και της φύσης των θεμάτων τα οποία εγείρονται, κρίνεται σκόπιμη η ενασχόληση με κάθε θέμα ξεχωριστά με τη σειρά την οποία το Δικαστήριο κρίνει ορθή και όχι κατ΄ ανάγκην με τη σειρά που αυτά προβάλλονται. Κατά την ενασχόληση με το κάθε θέμα θα γίνεται και η αντίστοιχη αναφορά στο περιεχόμενο της Αίτησης και της ένστασης, καθώς επίσης και στις αγορεύσεις των δύο πλευρών, όπως αυτό θεωρείται αναγκαίο.

Ι. Νομική Βάση Αίτησης

Η Αίτηση βασίζεται στα άρθρα 2, 3, 7, 16, 18-20, 31 και 34-36 του περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας Ν.101/87, στο άρθρο 21 του περί Διαιτησίας Νόμου, Κεφ. 4, στα άρθρα 2-4 της Συμβάσεως περί της Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων (Κυρωτικού) Ν.84/79, στα άρθρα 1-6 του περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση Δυνάμει Συμβάσεως) Ν.121(Ι)/00, στον περί της Συμβάσεως περί Καταργήσεως της Υποχρεώσεως προς Νομιμοποίησιν Αλλοδαπών Δημοσίων Εγγράφων (Κυρωτικό) Ν.50/72, στη Δ.1, στη Δ.47 θ.1-3, στη Δ.48 θ.1-9, στη Δ.55 και στη Δ.64 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, καθώς και στη διακριτική ευχέρεια, στις συμφυείς εξουσίες και στην πρακτική του Δικαστηρίου.

Αποτελεί λόγο ένστασης ότι η Αίτηση στηρίζεται σε εσφαλμένη και ή ανεπαρκή νομική βάση εφόσον δεν στηρίζεται στον Κυρωτικό της Συνθήκης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ένωσης των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε Θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Ν.172/86.

Ήταν η θέση της δικηγόρου της Καθ΄ ης πως μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ρωσίας εφαρμόζεται ο Ν.172/86 ο οποίος εξακολουθεί να ισχύει δυνάμει μεταγενέστερου Πρωτοκόλλου το οποίο κυρώθηκε με τον Ν.34(ΙΙΙ)/01. Παρέπεμψε δε στο άρθρο 3 του Ν.121(Ι)/00 το οποίο ρητώς προνοεί πως απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου περιλαμβάνει και απόφαση διαιτητικού σώματος.

Η δικηγόρος της Αιτήτριας ανέφερε πως ο Ν.172/86 εφαρμόζεται μόνο σε δικαστικές αποφάσεις ενώ ο Ν.121(Ι)/00 δεν επεκτείνει το εύρος της Σύμβασης Κύπρου - Ρωσίας ως προς την εγγραφή διαιτητικών αποφάσεων.

Όπως αναφέρεται στο **άρθρο 1 του Ν.172/86**, αυτός είναι ο κυρωτικός Νόμος της Συνθήκης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ) για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε Θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου. Το **Κεφ. V** αφορά την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και στο **άρθρο 23(2)** δίδεται η ερμηνεία του όρου «*δικαστικές αποφάσεις*» ως εξής:

> «*(1) δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε αστικές υποθέσεις και φιλικούς συμβιβασμούς που επικυρώθηκαν από το δικαστήριο*
>
> *(2) δικαστικές αποφάσεις για την πληρωμή δικαστικών εξόδων*
>
> *(3) δικαστικές αποφάσεις σε ποινικές υποθέσεις που αφορούν στην πληρωμή αποζημιώσεων και σε άλλες απαιτήσεις αστικού δικαίου.*»

Είναι επίσης γεγονός ότι η ισχύς του εν λόγω Νόμου συνεχίζεται και μετά τη δημιουργία της Ρωσικής Ομοσπονδίας ως διάδοχου κράτους της ΕΣΣΔ, όπως προνοείται στον περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών που υπογράφηκε στη Μόσχα στις 11.10.00 **Ν.34(ΙΙΙ)/01**.

Υπάρχει επίσης ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση Δυνάμει Συμβάσεως) **Ν.121(Ι)/00**, ο οποίος, σύμφωνα με το **άρθρο 4**, «*εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις όπου ζητείται η αναγνώριση, εγγραφή ή εκτέλεση απόφασης αλλοδαπού δικαστηρίου*» και «*παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου*». Το **άρθρο 3** προνοεί πως «*απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου σημαίνει απόφαση δικαστηρίου ή διαιτητικού σώματος ή οργάνου ξένης χώρας με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει συνομολογήσει ή συνδέεται με συνθήκη για αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων και η οποία είναι εκτελεστή στη χώρα στην οποία εκδίδεται*».

Με βάση το περιεχόμενο του Ν.121(Ι)/00, είναι προφανές ότι αυτός βασικά ρυθμίζει τη διαδικασία που ακολουθείται σε αιτήσεις για εγγραφή και αναγνώριση αλλοδαπής απόφασης, είτε δικαστικής είτε διαιτητικής, χωρίς όμως να παρέχει το δικαιοδοτικό και ουσιαστικό υπόβαθρο δυνάμει του οποίου δίδεται εξουσία στο Δικαστήριο να προβεί στην αναγνώριση ή εκτέλεση. Όπως έχει λεχθεί στην υπόθεση **Υπουργός Δικαιοσύνης v. Καραμπατάκη** (2007) 1 Α.Α.Δ. 503, «*ο Ν.121(Ι)/00 δεν προσθέτει στο ουσιαστικό δίκαιο. Εξαντλείται στην ακολουθητέα διαδικασία, με δοσμένη την κατά τον τρόπο που εξειδικεύει ύπαρξη υποχρέωσης αναγνώρισης και εγγραφής*».

Επομένως, το Δικαστήριο ουδόλως αντλεί εξουσία από τον Ν.121(Ι)/00, ο οποίος στην πραγματικότητα παραπέμπει στην εφαρμογή της ανάλογης Συνθήκης για σκοπούς αναγνώρισης και εγγραφής αλλοδαπής απόφασης. Τέτοια εξουσία παρέχεται από τον Ν.172/86 μόνον όσον αφορά δικαστικές αποφάσεις, ενώ για διαιτητικές αποφάσεις ισχύει και εφαρμόζεται ο περί της Συμβάσεως περί της Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων (Κυρωτικός) Ν.84/79, την οποία Σύμβαση αποτελεί κοινό έδαφος ότι υπέγραψαν και επικύρωσαν τόσο η Κυπριακή Δημοκρατία όσο και η Ρωσική Ομοσπονδία. Η εφαρμογή του Ν.84/79 αποτελεί άλλωστε κοινό έδαφος μεταξύ των δύο πλευρών.

Ως εκ τούτου το Δικαστήριο θεωρεί πως ο Ν.172/86 δεν τυγχάνει εφαρμογής στην προκειμένη περίπτωση. Επομένως ο συναφής λόγος ένστασης όπως επίσης και ο λόγος ένστασης ότι κάποιες πρόνοιες του έχουν παραβιαστεί κρίνονται αβάσιμοι.

Η Καθ΄ ης επικαλείται επίσης την εφαρμογή του περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας **Ν.101/87** στην υπό κρίση Αίτηση. Όντως ο εν λόγω Νόμος περιέχεται στη νομική βάση της Αίτησης. Το **Μέρος VIII** (άρθρα 35 και 36) αφορά την αναγνώριση και εκτέλεση διαιτητικής απόφασης. Το πεδίο εφαρμογής αυτού του Νόμου καθορίζεται στο άρθρο 3. Ειδικότερα το **άρθρο 3(1)** προνοεί ότι ο Νόμος τυγχάνει εφαρμογής αποκλειστικά επί διεθνών εμπορικών διαιτησιών «*υπό την επιφύλαξη οποιασδήποτε διμερούς ή πολυμερούς διακρατικής συμφωνίας που τελεί σε ισχύ στην Κυπριακή Δημοκρατία*». Επομένως ο ίδιος ο Νόμος δίνει προτεραιότητα στην ισχύ και εφαρμογή της Συμβάσεως περί της Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων, η οποία κυρώθηκε με τον Ν.84/79.

Όπως άλλωστε λέχθηκε στην υπόθεση **Malachtou v. Armefti** (1987) 1 C.L.R. 207, με αναφορά στο **άρθρο 169(3) του Συντάγματος**, μια Σύμβαση η οποία κυρώθηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία έχει αυξημένη ισχύ έναντι οποιουδήποτε άλλου Νόμου είτε η Σύμβαση προηγείται είτε ακολουθεί χρονικά τον Νόμο.

Χρήσιμη παραπομπή γίνεται στην υπόθεση **Beogradska Bank D.D.** (1995) 1 Α.Α.Δ. 737, στην οποία αναγνωρίστηκε ειδικά πως, σύμφωνα με το άρθρο 169 του Συντάγματος, οι πρόνοιες του Ν.84/79 έχουν αυξημένη ισχύ έναντι οποιουδήποτε ημεδαπού Νόμου.

Ως εκ τούτου το Δικαστήριο καταλήγει ότι ο Ν.84/79 υπερισχύει του Ν.101/87, και επομένως η παρούσα Αίτηση θα τύχει εξέτασης με βάση τις πρόνοιες του Ν.84/79.

II. Ένορκη Δήλωση προς Υποστήριξη της Αίτησης

Ως πρώτος λόγος ένστασης προβάλλεται πως η ένορκη δήλωση που συνοδεύει την Αίτηση έγινε από ακατάλληλο πρόσωπο, ήτοι από πρόσωπο που δεν γνωρίζει τα γεγονότα ούτε μπορεί να έχει ιδίαν γνώση αυτών εφόσον η ένορκη δήλωση δεν έγινε από νόμιμο αντιπρόσωπο της Αιτήτριας. Επίσης προβάλλεται πως δεν παρέχεται εξήγηση γιατί η ένορκη δήλωση έγινε από δικηγόρο και όχι από εκπρόσωπο της Αιτήτριας.

Στην προκειμένη περίπτωση η Αίτηση συνοδεύεται από ένορκη δήλωση του κ. Στυλιανού Τριλλίδη, δικηγόρου στο δικηγορικό γραφείο το οποίο εκπροσωπεί την Αιτήτρια. Σε αυτήν αναφέρει αρχικά πως είναι δεόντως εξουσιοδοτημένος από την Αιτήτρια να προβεί στην ένορκη δήλωση για λογαριασμό και εκ μέρους της. Αναφέρει επίσης πως τα γεγονότα τα οποία εκτίθενται στην ένορκη του δήλωση εμπίπτουν στην προσωπική του γνώση και προκύπτουν από μελέτη των εγγράφων τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα, όπου δε τα γεγονότα δεν εμπίπτουν στην προσωπική του γνώση αναφέρει την πηγή των πληροφοριών του. Ακολούθως ο κ. Τριλλίδης αναφέρεται στην έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης, στη σύναψη της Συμφωνίας Δανείου και στη χορήγηση πιστώσεων δυνάμει αυτής, με παραπομπή στα συνημμένα Τεκμήρια, ήτοι τη Διαιτητική Απόφαση, τη Συμφωνία Δανείου και τις πέντε Αιτήσεις της Καθ΄ ης προς την Αιτήτρια για Χορήγηση Πίστωσης δυνάμει της Συμφωνίας Δανείου. Αναφέρει ακόμη πως, όπως τον πληροφορούν οι δικηγόροι της Αιτήτριας στη Ρωσία οι οποίοι χειρίστηκαν τη Διαιτητική Διαδικασία, κα Ε. V. Navrotskaya και κ. A. A. Rakhimov, η Διαιτητική Απόφαση είναι τελική και εκτελεστή. Περαιτέρω ισχυρίζεται πως, όπως

τον πληροφορούν οι Κύπριοι και οι Ρώσοι δικηγόροι της Αιτήτριας, δεν συντρέχει λόγος που να συνηγορεί στην απόρριψη της Αίτησης.

Η δικηγόρος της Καθ΄ ης αναγνωρίζει τη δυνατότητα που παρέχεται από τη **Δ.39 θ.2** των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας σε ενόρκως δηλούντα να αναφέρεται σε δηλώσεις από πληροφορίες για τις οποίες ο ενόρκως δηλών δεν έχει προσωπική γνώση, νοουμένου ότι αποκαλύπτει την πηγή της γνώσης του.

Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων, το Δικαστήριο θεωρεί πως ο ενόρκως δηλών αποκαλύπτει όλες τις πηγές της γνώσης και των πληροφοριών του. Το Δικαστήριο δεν συμμερίζεται τη θέση της Καθ΄ ης ότι η ένορκη δήλωση είναι παράτυπη επειδή ο ενόρκως δηλών αναφέρει ότι η πηγή της γνώσης του είναι απλά η μελέτη των εγγράφων. Είναι γεγονός ότι η πηγή της γνώσης του κ. Τριλλίδη για συγκεκριμένους ισχυρισμούς του είναι τα συνημμένα προαναφερόμενα έγγραφα, όμως από τη στιγμή που ο ενόρκως δηλών αναφέρεται τόσο στο γεγονός της ύπαρξης όσο και στο περιεχόμενο τους, θεωρώ ότι αυτά αποτελούν ικανοποιητική (αν όχι και τη μόνη) πηγή άντλησης της γνώσης του. Αυτή η διαπίστωση του Δικαστηρίου εκβαραθρώνει και τη θέση της Καθ΄ ης ότι εκείνος που θα μπορούσε να προβεί στην ένορκη δήλωση ήταν πρόσωπο το οποίο είχε προσωπική ανάμειξη στα γεγονότα, από τη στιγμή που τα γεγονότα επιμαρτυρούνται από τα ίδια τα συνημμένα έγγραφα. Προκύπτει δε ως εύλογο το συμπέρασμα ότι τα εν λόγω έγγραφα δόθηκαν στους δικηγόρους της Αιτήτριας από την ίδια την Αιτήτρια, ήτοι είτε από εκπροσώπους της είτε από τους δικηγόρους της στη Ρωσία. Επομένως η εισήγηση της Καθ΄ ης πως ο ενόρκως δηλών θα έπρεπε να είχε πληροφορηθεί για τα γεγονότα από εκπροσώπους της Αιτήτριας και όχι από «*μελέτη των φακέλων*» δεν έχει έρεισμα. Ούτε και το επιχείρημα της Καθ΄ ης πως η Αίτηση αφορά σοβαρά γεγονότα για τα οποία απαιτείται να ορκιστεί πρόσωπο που έχει προσωπική γνώση κρίνεται βάσιμο. Η δυνατότητα ενός προσώπου να προβαίνει σε ένορκη δήλωση δεν συναρτάται με τη σοβαρότητα ή μη του περιεχόμενου αυτής, αλλά με την ικανότητα του εν λόγω προσώπου να προβεί σε μια νομότυπη ένορκη δήλωση, η οποία να συνάδει με τις δικονομικές πρόνοιες.

Και οι δύο πλευρές παραπέμπουν στην υπόθεση **Rybolovlev v. Rybolovleva** (2010) 1(Α) Α.Α.Δ. 82, στην οποία αναγνωρίστηκε ότι «*μια ένορκη δήλωση δεν αποκλείεται απλά επειδή ο ομνύων είναι δικηγόρος*». Όσον αφορά την αναγκαιότητα παροχής εξήγησης γιατί ομνύων είναι δικηγόρος και όχι ο διάδικος, το ακόλουθο απόσπασμα είναι διαφωτιστικό:

> «*Με αυτά ως δεδομένα, μπορούμε να δεχθούμε ως αρχή της νομολογίας αναφορικά με το θέμα παροχής εξήγησης ως προς το γιατί ομνύων είναι δικηγόρος και όχι διάδικος ή άλλο πρόσωπο, ότι κάποια εξήγηση προς τούτο απαιτείται, εκεί όπου δεν προκύπτει υπό τις περιστάσεις ένας εμφανής καλός λόγος, όπως είναι η διαμονή του διαδίκου στο εξωτερικό και/ή άλλες εγγενείς δυσχέρειες οι οποίες δεν θα επέτρεπαν στον ίδιο να είναι ενόρκως δηλών..*»

Στην παρούσα περίπτωση προκύπτει αβίαστα ότι η Αιτήτρια είναι Τράπεζα στη Μόσχα. Αυτός ο ισχυρισμός είναι αποδεκτός από την πλευρά της Καθ΄ ης. Με δεδομένο λοιπόν ότι η Αιτήτρια έχει την έδρα της στο εξωτερικό, το Δικαστήριο θεωρεί ότι αποκαλύπτεται καλός λόγος γιατί η ένορκη δήλωση δεν έγινε από την ίδια αλλά από δικηγόρο.

Σημειώνεται δε ότι ο κ. Τριλλίδης δεν είναι ο δικηγόρος ο οποίος χειρίζεται προσωπικά την Αίτηση αυτή και επομένως δεν τίθεται οποιοδήποτε κώλυμα στο να είναι ο ενόρκως δηλών.

Σύμφωνα με όλα όσα αναφέρονται ανωτέρω, το Δικαστήριο ικανοποιείται ότι η ένορκη δήλωση που συνοδεύει την Αίτηση είναι νομότυπη και ο πρώτος λόγος ένστασης δεν γίνεται δεκτός.

III. Τα Γεγονότα της Παρούσας Αίτησης

Με βάση το περιεχόμενο της ένορκης δήλωσης που συνοδεύει την Αίτηση, τα γεγονότα τα οποία προβάλλονται προς υποστήριξη της Αίτησης είναι τα ακόλουθα:

1) Στις 7.4.14 εκδόθηκε η επίδικη Διαιτητική Απόφαση υπ΄ αρ. 159/13. Πιστοποιημένο αντίγραφο αυτής και δεόντως πιστοποιημένη μετάφραση αυτής στα Ελληνικά επισυνάπτονται ως Τεκμήριο 1.
2) Στις 5.2.10 συνήφθη Συμφωνία Δανείου υπ΄ αρ. 14-114/15/46-10-ΚΡ, μεταξύ της Αιτήτριας και της Καθ΄ ης, σύμφωνα με την οποία η Αιτήτρια άνοιξε προς την Καθ΄ ης τη γραμμή πίστωσης μέχρι ποσού US$30.000.000. Δεόντως πιστοποιημένο αντίγραφο της Συμφωνίας στα Αγγλικά και στα Ρωσικά ως επίσης και η δεόντως πιστοποιημένη μετάφραση στα Ελληνικά επισυνάπτονται ως Τεκμήριο 2.
3) Η Συμφωνία (στην παρ. 12.2) περιέχει ρήτρα διαιτησίας, σύμφωνα με την οποία όλες οι διαφορές ή αξιώσεις που απορρέουν από τη Συμφωνία εξετάζονται και επιλύονται από το Διεθνές Εμπορικό Διαιτητικό Δικαστήριο στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Με βάση την παρ. 12.1 αυτής η Συμφωνία διέπεται από το Ρωσικό δίκαιο.
4) Στη βάση της Συμφωνίας παραχωρήθηκαν συνολικά πέντε πιστώσεις συνολικού ποσού US$30.000.000 κατόπιν Αιτήσεων για Χορήγηση Πίστωσης υπογεγραμμένες από την Αιτήτρια και την Καθ΄ ης. Οι Αιτήσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας και είναι οι ακόλουθες:
    - Αίτηση υπ΄ αρ. 1 ημ. 5.2.10 για χορήγηση πίστωσης ποσού US$7.000.000
    - Αίτηση υπ΄ αρ. 2 ημ. 8.2.10 για χορήγηση πίστωσης ποσού US$5.125.000
    - Αίτηση υπ΄ αρ. 3 ημ. 9.2.10 για χορήγηση πίστωσης ποσού US$5.500.000
    - Αίτηση υπ΄ αρ. 4 ημ. 10.2.10 για χορήγηση πίστωσης ποσού US$5.875.000
    - Αίτηση υπ΄ αρ. 5 ημ. 11.2.10 για χορήγηση πίστωσης ποσού US$6.500.000

    Δεόντως πιστοποιημένα αντίγραφα των πιο πάνω Συμφωνιών για Χορήγηση Πίστωσης στα Ρωσικά και δεόντως πιστή μετάφραση αυτών στα Ελληνικά επισυνάπτονται ως Τεκμήρια 3-7 αντίστοιχα.

5) Σύμφωνα με την παρ. 1.2 της Συμφωνίας και τους όρους των Αιτήσεων για Χορήγηση Πίστωσης ολόκληρο το χρέος έπρεπε να αποπληρωθεί μέχρι τις 4.2.12. Με βάση τις

Αιτήσεις για Χορήγηση Πίστωσης το επιτόκιο είχε καθοριστεί σε 7,5% ετησίως.

6) Όπως αναφέρεται στη σελ. 5 της Διαιτητικής Απόφασης η Καθ΄ ης απέτυχε να αποπληρώσει το χρέος της σύμφωνα με τους όρους της Συμφωνίας και των Αιτήσεων για Χορήγηση Πίστωσης και στις 9.8.13 η Αιτήτρια απέστειλε αίτηση για διεξαγωγή διαιτητικής διαδικασίας στο Διεθνές Εμπορικό και Διαιτητικό Δικαστήριο (ΔΕΔΔ) για την είσπραξη του ποσού των US$38.855.019,10 πλέον έξοδα.
7) Το ΔΕΔΔ ενημέρωσε δεόντως την Καθ΄ ης για την έναρξη της Διαιτητικής διαδικασίας και την κάλεσε όπως εμφανιστεί ενώπιον του και θέσει τις απόψεις της. Η ίδια όμως απέτυχε να υπερασπιστεί εαυτόν παρόλο που ειδοποιήθηκε από το ΔΕΔΔ δεόντως δύο φορές με την παραλαβή επιστολής στις 30.8.13 και στις 30.12.13. Το ΔΕΔΔ έκρινε ότι η μη εμφάνιση της Καθ΄ ης στη διαδικασία κατόπιν της δέουσας ενημέρωσης της δεν εμπόδιζε τη διεξαγωγή της διαδικασίας, η οποία έλαβε χώρα στις 23.12.13 και στις 26.2.14 και αργότερα εκδόθηκε απόφαση.
8) Το ΔΕΔΔ επιδίκασε το ποσό της οφειλής, τόκων, κύρωσης (τόκων υπερημερίας) και προστίμου για τους ληξιπρόθεσμους τόκους συνολικού ύψους US$38.855.019,10 καθώς επίσης και το ποσό των US$109.226 ως αποζημίωση των εξόδων που υπέστη η Αιτήτρια λόγω της Διαιτητικής διαδικασίας.

IV. Η φύση της διαδικασίας εγγραφής διαιτητικής αλλοδαπής απόφασης

Όπως έχει ήδη διαπιστωθεί και αποτελεί κοινό έδαφος, η παρούσα Αίτηση στηρίζεται στον Ν.84/79, ο οποίος ενσωματώνει τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης περί της Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων ημ. 10.6.58.

Η απόφαση στην υπόθεση **Beogradska Bank D.D.** (ανωτέρω) είναι διαφωτιστική ως προς τη φύση της διαδικασίας εγγραφής διαιτητικής αλλοδαπής απόφασης με βάση τις πρόνοιες του Ν.84/79. Το ακόλουθο απόσπασμα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο ως προς την έκταση του δικαστικού ελέγχου που ασκείται σε τέτοια διαδικασία:

«*Η αναγνώριση και εκτέλεση της προαναφερθείσας αλλοδαπής εμπορικής διαιτητικής απόφασης επιδιώχθηκε με βάση τις πρόνοιες της Σύμβασης περί της Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων της Νέας Υόρκης (η Σύμβαση), που κυρώθηκε στην Κύπρο με τον περί της Συμβάσεως περί της Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων (Κυρωτικό) Νόμο του 1979 (Ν. 84/79), του οποίου οι πρόνοιες σύμφωνα με το άρθρο 169 του Συντάγματος έχουν αυξημένη ισχύ έναντι οιουδήποτε ημεδαπού νόμου.*

Το άρθρο ΙΙΙ της Σύμβασης καθιερώνει την υποχρέωση των κρατών μελών να αναγνωρίζουν το κύρος και να επιτρέπουν την αναγνώριση και εκτέλεση των αλλοδαπών εμπορικών διαιτητικών αποφάσεων και προνοεί πως η διαδικασία αυτή γίνεται σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες που ακολουθούνται στη χώρα του δικάζοντα Δικαστή. Βέβαια αν για κάποιο τέτοιο ζήτημα υπάρχει πρόνοια στη Σύμβαση, τότε ακολουθούνται οι πρόνοιες της Σύμβασης. Η Σύμβαση δεν καθορίζει δικονομικούς κανονισμούς που να ρυθμίζουν τη διαδικασία αναγνώρισης και εκτέλεσης των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, ούτε και

στην Κύπρο καθορίστηκε δεσμευτική διαδικασία. Επομένως για ένα τέτοιο διάβημα πρέπει να γίνεται επίκληση των Κανονισμών Πολιτικής Δικονομίας.

Όταν το Δικαστήριο έχει ενώπιον του αίτηση για αναγνώριση και εκτέλεση τέτοιας απόφασης, το πρώτο θέμα που πρέπει να διαπιστώσει είναι αν πρόκειται περί διαιτητικής απόφασης επί εμπορικού ή άλλου συναφούς ζητήματος και αν αυτή είναι αλλοδαπή. Το άρθρο IV της Σύμβασης προνοεί για το τι πρέπει να γίνει για να επιτύχει η αναγνώριση και εκτέλεση και το άρθρο V πώς μπορεί να απορριφθεί ένα τέτοιο διάβημα και οι λόγοι που το επιτρέπουν αυτό, είναι περιορισμένοι και καθορίζονται. Τα άρθρα αυτά τα παραθέτω στην αγγλική και σε μετάφραση στην ελληνική. Μεταξύ των δύο κειμένων υπερισχύει το κείμενο του αγγλικού πρωτοτύπου, όπως προνοεί ο Ν. 84/79:

.....

Ο δικαστικός έλεγχος της διαιτητικής απόφασης που γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα IV και V της Σύμβασης, είναι κατά τη γνώμη μου εποπτικός, έχει δικονομικό χαρακτήρα και δεν υπεισέρχεται στην ουσία της κρίσης των Διαιτητών. Κάποια απόκλιση ενδεχομένως να λεχθεί ότι γίνεται από τις πρόνοιες της παραγράφου 2(β) του άρθρου V της Σύμβασης, που αναφέρεται στη δημόσια τάξη, που γίνεται αυτεπάγγελτα από το Δικαστήριο. Όμως και πάλι, κατά την άποψή μου, η έρευνα αυτή είναι εποπτική και παρόλο που ελέγχει το περιεχόμενο της απόφασης των Διαιτητών, εντούτοις περιορίζεται μόνο στο θέμα της διαπίστωσης αν η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη στη δημόσια τάξη και δεν υπεισέρχεται στη διάγνωση της ουσίας της υπόθεσης.

Το δίκαιο που εφαρμόζεται στη διαδικασία του εποπτικού αυτού ελέγχου για αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης, είναι εκείνο του δικάζοντα Δικαστή, εκτός αν υπάρχει κάποια ειδική πρόνοια στη Σύμβαση. Το βάρος της απόδειξης των όσων αναφέρονται στο άρθρο IV το έχει ο αιτητής, ενώ τα όσα αναφέρονται στο άρθρο V, που σχετίζονται με τους λόγους απόρριψης της αίτησης, βαρύνουν εκείνον εναντίον του οποίου γίνεται η επίκληση της απόφασης. Σύμφωνα με το άρθρο IV ο αιτητής δεν έχει τίποτε άλλο να πράξει για να επιτύχει την αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης από του να προσκομίσει τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, οπότε το βάρος απόδειξης των όσων αναφέρονται στο άρθρο V, μετατοπίζεται στους ώμους του προσώπου εκείνου εναντίον του οποίου γίνεται η επίκληση.»

V. Προϋποθέσεις του άρθρου IV του Ν. 84/79

Όπως προκύπτει από την προαναφερόμενη απόφαση η Αιτήτρια έχει μόνο το βάρος απόδειξης των προϋποθέσεων του άρθρου IV, ήτοι να προσκομίσει τα έγγραφα που αναφέρονται σε αυτό. Σύμφωνα με τις υποθέσεις **Bristol Business Corporation v. Besuno Limited** (2011) 1(Β) Α.Α.Δ. 934 και **Α. Groutas Co. Ltd v. Πεπελάση** (1998) 1(Γ) Α.Α.Δ. 1675, το άρθρο IV θέτει αυστηρή υποχρέωση στην Αιτήτρια, με αποτέλεσμα η μη ικανοποίηση των προϋποθέσεων του να οδηγεί σε απόρριψη της Αίτησης.

Στην παρούσα περίπτωση η Καθ΄ ης δεν ασχολήθηκε ειδικά με τις προϋποθέσεις του άρθρου IV, εκτός από την προβολή του γενικού λόγου ένστασης ότι δεν τηρούνται οι προϋποθέσεις έκδοσης του αιτούμενου διατάγματος.

Ανεξαρτήτως όμως αυτού, το Δικαστήριο οφείλει αυτεπάγγελτα να εξετάσει κατά πόσο ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου IV - βλ. **A. Groutas Co. Ltd v. Πεπελάση** (ανωτέρω) και **Beogradska Bank D.D.** (ανωτέρω).

(i) Διαιτητική Απόφαση - άρθρο IV (1)(α) και (2) του Ν. 84/79

Με βάση τις πιο πάνω πρόνοιες η Αιτήτρια θα πρέπει να παρουσιάσει δεόντως κεκυρωμένο πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης με επίσημη μετάφραση στα Ελληνικά.

Χρήσιμη καθοδήγηση αναφορικά με το θέμα της κύρωσης της διαιτητικής απόφασης προσφέρουν οι υποθέσεις **Bristol Business Corporation v. Besuno Limited** (ανωτέρω), **Nimegran Trading Ltd v. Wigram Inc** (2009) 1(Β) Α.Α.Δ. 825 και **A. Groutas Co. Ltd v. Πεπελάση** (ανωτέρω).

Στην υπόθεση **Nimegran Trading Ltd v. Wigram Inc** (ανωτέρω) λέχθηκαν τα ακόλουθα:

«*Περαιτέρω, επί του θέματος του ποιος μπορεί να κάμει την πιστοποίηση διαιτητικών αποφάσεων, παραπέμπουμε στο σύγγραμμα 'Enforcement of International Arbitration Awards' των Pretra & Platte, σελ. 126, όπου αναφέρονται τα ακόλουθα:*

..

Σε μετάφραση:

«., διάδικοι μπορεί να αποταθούν σε μία διπλωματική ή προξενική αποστολή της χώρας όπου η εφαρμογή και εκτέλεση ζητείται στη χώρα όπου η διαιτησία διεξάχθηκε. Δικαστικοί λειτουργοί ή συμβολαιογράφοι (notaries) σε εκείνη τη χώρα (όπου διεξάχθηκε η διαιτησία) είναι άλλες επιλογές.»

Επισημαίνουμε πως η αναγκαιότητα για έγκυρη πιστοποίηση υπάρχει για να διασφαλίζεται ότι τίθεται η πραγματική διαιτητική απόφαση ενώπιον του Δικαστηρίου, που θα την εγγράψει για εκτέλεση. Σε όλη την επιχειρηματολογία των εφεσειόντων, πουθενά δεν τέθηκε η εισήγηση ότι τα πιστοποιημένο αντίγραφο της διαιτητικής απόφασης δεν ήταν γνήσιο, με αναφορά στο περιεχόμενό της, του οποίου η ορθότητα και αυθεντικότητα ουδόλως αμφισβητήθηκε.

Παραθέτουμε πιο κάτω ένα απόσπασμα από το σύγγραμμα «The Law and Practice of Commercial Arbitration in England,» 2nd Ed. των M.J. Mustill και S.C. Boyd από τη σελ. 425, που κατά την άποψή μας, υποστηρίζει την πιο πάνω θέση, εν όψει της μη αμφισβήτησης της αυθεντικότητας του περιεχόμενου της διαιτητικής απόφασης:

...

Σε μετάφραση:

«Οι αναφορές σε έγγραφα 'δεόντως επικυρωμένα' ή 'δεόντως πιστοποιημένα' είναι έννοιες άγνωστες στην Αγγλία, αλλά πιθανώς δεν προσθέτουν τίποτε στους συνήθεις κανόνες μαρτυρίας που αφορούν απόδειξη εγγράφων: η πιο πρόσφορη μέθοδος απόδειξης είναι με την επισύναψη του εγγράφου σε μία ένορκη δήλωση που πιστοποιεί την αυθεντικότητα του, την ακρίβεια του ως αντίγραφο ή την πιστότητα του ως μετάφραση, ανάλογα με την περίπτωση.»

Η κύρωση πρωτοτύπου εγγράφου ουσιαστικά αποσκοπεί στην επιβεβαίωση της αυθεντικότητας των υπογραφών επί αυτού. Αυτό αναφέρεται στα συγγράμματα **Wolff, New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards**, σελ. 210 και **Kronke, Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards: A Global Commentary on the New York Convention,** 2010, σελ. 178.

Αυτή η θέση υιοθετήθηκε και στην Αγγλική υπόθεση **Rainstorm Pictures Inc v. Lombard-Knight** (CA) (2014) Bus L.R. 1196, στην οποία αναφέρθηκαν τα εξής:

«*29.. Albert Jan van den Berg in The New York Arbitration Convention of 1958 (1981), p 251 comments:*

"The first question is the distinction between an authenticated original of the award, on the one hand, and a certified copy of the award and the agreement, on the other. The authentication of a document is the formality by which the signature thereon is attested to be genuine. The certification of a copy is the formality by which the copy is attested to be a true copy of the original. The authentication therefore concerns the signature, whilst the certification concerns the document as a whole."

The same commentator also observes, at p 255, that courts "appear .to be quite liberal in accepting that an original award is authenticated or a copy of an award or agreement is certified".»

Στην απόφαση **A. Groutas Co. Ltd v. Πεπελάση** (ανωτέρω), στην οποία τελικώς κρίθηκε ότι δεν παρουσιάστηκε επικυρωμένο αντίγραφο της διαιτητικής απόφασης, λέχθηκε ρητώς ότι για να καταστεί ένα έγγραφο «επικυρωμένο αντίγραφο» θα πρέπει να επικυρωθεί η γνησιότητα των υπογραφών και της σφραγίδας αυτού.

Στην υπό κρίση περίπτωση, το Τεκμήριο 1 στην ένορκη δήλωση της Αιτήτριας περιλαμβάνει τη Διαιτητική Απόφαση στα Ρωσικά, καθώς επίσης και μετάφραση αυτής στα Ελληνικά. Το Ρωσικό κείμενο είναι δεμένο με κορδέλα και στην τελευταία σελίδα του φέρει κάποιες σφραγίδες, ενώ σε κάθε σελίδα φέρει τη σφραγίδα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σύμφωνα με τη μετάφραση, η Απόφαση φέρει την υπογραφή των Διαιτητών με τη σφραγίδα του ΔΕΔΔ, ενώ οι υπόλοιπες σφραγίδες αφορούν δύο βεβαιώσεις, μία του Υπεύθυνου Γραμματέα του ΔΕΔΔ και μία του συμβολαιογράφου, ότι συνολικά δέθηκαν με ταινία, απαριθμήθηκαν και σφραγίστηκαν αριθμός φύλλων της Απόφασης, μία σφραγίδα του ΔΕΔΔ και δύο του συμβολαιογράφου. Επίσης υπάρχει σφραγίδα ημ. 1.9.15 με την οποία η κα Martynova Natalia Andreevna, προσωρινά εκτελούσα τα καθήκοντα του συμβολαιογράφος Μόσχας, κ. Akimov Gleb Borisovich, πιστοποιεί ότι πρόκειται για πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου εγγράφου. Το

κείμενο επίσης φέρει σφραγίδα με τίτλο «*APOSTILLE - Επισημείωση . Σύμβαση της Χάγης της 5 Οκτωβρίου 1961*». Αυτή η βεβαίωση χορηγήθηκε στις 8.9.15 από τον κ. R. R. Kloptsov, Υποδιευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στη Μόσχα, με την οποία πιστοποιεί την υπογραφή της κας Martynova, την ιδιότητα της ως προσωρινά εκτελούσας καθήκοντα του συμβολαιογράφου κ. Akimov και τη σφραγίδα του τελευταίου.

Το νομότυπο της θέσης της κας Martynova, καθώς και η γνησιότητα των σφραγίδων και των πιστοποιήσεων ουδόλως αποτέλεσαν αντικείμενο αμφισβήτησης από την Καθ΄ ης. Εφόσον η πιστοποίηση προέρχεται από συμβολαιογράφο της Μόσχας, η ιδιότητα και το γνήσιο της υπογραφής της οποίας πιστοποιούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Ρωσίας μέσω Πιστοποίησης Apostille με βάση τη Σύμβαση της Χάγης ημ. 5.10.61, το Δικαστήριο ικανοποιείται ότι η Αιτήτρια παρουσίασε δεόντως κεκυρωμένο πρωτότυπο της Διαιτητικής Απόφασης.

Το κείμενο της μετάφρασης στα Ελληνικά φέρει σε κάθε σελίδα τη σφραγίδα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών. Στο τέλος του κειμένου υπάρχει μία σφραγίδα με την οποία ο μεταφραστής Δρ Βιτάλι Ζαϊκόβσκυ βεβαιώνει το πιστό της μετάφρασης στα Ελληνικά και ακόμα μία σφραγίδα με ημ.18.12.15, με την οποία ο κ. Ρένος Χριστοφόρου βεβαιώνει το γνήσιο της υπογραφής του κ. Ζαϊκόβσκυ, και υπογράφει για την Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ούτε το πιστό της μετάφρασης αλλά ούτε και η γνησιότητα των υπογραφών έχει αμφισβητηθεί από την Καθ΄ ης.

Με αυτά τα δεδομένα το Δικαστήριο ικανοποιείται ότι η Ελληνική μετάφραση αποτελεί πιστή μετάφραση της Διαιτητικής Απόφασης και ότι πρόκειται για επίσημη μετάφραση εφόσον έγινε από Τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με όλα όσα αναφέρονται πιο πάνω, το Δικαστήριο ικανοποιείται ότι η Αιτήτρια παρουσίασε **δεόντως κεκυρωμένο πρωτότυπο της Διαιτητικής Απόφασης, με επίσημη μετάφραση στα Ελληνικά**, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου IV (1)(α) και (2) του Ν. 84/79.

(ii) Συμφωνία Διαιτησίας - άρθρο IV(1)(β) και (2) του Ν. 84/79

Το Τεκμήριο 2, το οποίο είναι η Σύμβαση Δανείου (Πίστωσης), είναι καταγεγραμμένο στα Ρωσικά και στα Αγγλικά, είναι και αυτό δεμένο με κορδέλα, στην τελευταία σελίδα φέρει διάφορες σφραγίδες, ενώ σε κάθε σελίδα φέρει τη σφραγίδα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών. Η μετάφραση αυτού στα Ελληνικά δεικνύει τις υπογραφές των μερών και φέρει σε κάθε σελίδα τη σφραγίδα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών και τις ίδιες ακριβώς σφραγίδες με το ίδιο περιεχόμενο υπογεγραμμένες από τον κ. Ζαϊκόβσκυ και τον κ. Νίκο Χαπέσιη για τη Διευθύντρια του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών ως η μετάφραση της Διαιτητικής Απόφασης.

Το κείμενο φέρει σφραγίδα της Αιτήτριας, καθώς επίσης και σφραγίδες με βεβαιώσεις της προϊσταμένης του Τμήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών, Πιστώσεων και Καταθέσεων και του συμβολαιογράφου ότι συνολικά δέθηκαν με ταινία, απαριθμήθηκαν και σφραγίστηκαν αριθμός φύλλων της Συμφωνίας. Επίσης υπάρχει σφραγίδα ημ. 7.7.14 με την οποία ο κ. Solovyev Igor Alekseevich, συμβολαιογράφος Μόσχας, πιστοποιεί ότι πρόκειται για πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου εγγράφου.

Σύμφωνα με τον αναντίλεκτο ισχυρισμό της Αιτήτριας, τα Τεκμήρια 3-7 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας. Αυτά φέρουν σε κάθε σελίδα του Ρωσικού αλλά και του Ελληνικού κειμένου τη σφραγίδα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών και στην τελευταία σελίδα φέρουν τις ίδιες σφραγίδες όσον αφορά το πιστό της μετάφρασης αυτών, καθώς επίσης σφραγίδα του συμβολαιογράφου. Επίσης φέρουν την ίδια σφραγίδα του κ. Alekseevich ημ. 7.7.14.

Και πάλι η Καθ΄ ης δεν αμφισβήτησε είτε το πιστό της μετάφρασης είτε τη γνησιότητα των υπογραφών. Επομένως, το Δικαστήριο ικανοποιείται ότι η Συμφωνία Δανείου και οι Αιτήσεις για Χορήγηση Πίστωσης είναι δεόντως κεκυρωμένα αντίγραφα των πρωτοτύπων με επίσημη μετάφραση στα Ελληνικά.

Είναι γεγονός ότι η Συμφωνία Δανείου διέπεται από το Ρωσικό Δίκαιο (όρος 12.1) και περιέχει ρήτρα διαιτησίας στο ΔΕΔΔ (όρος 12.2). Ένας από τους λόγους ένστασης είναι η ισχυριζόμενη ακυρότητα της Συμφωνίας Δανείου λόγω του ότι αυτή δεν έχει χαρτοσημανθεί με βάση τον περί Χαρτοσήμων Νόμο. Η μια προέκταση αυτού του λόγου ένστασης, όπως αναπτύχθηκε από τη δικηγόρο της Καθ΄ ης, είναι πως η Συμφωνία καθίσταται άκυρη και εν πάση περιπτώσει δεν αποτελεί αποδεκτή μαρτυρία στα πλαίσια της παρούσας Αίτησης.

Το βασικό επιχείρημα της Αιτήτριας είναι πως η Συμφωνία Διαιτησίας συνιστά ξεχωριστή συμφωνία από τη Συμφωνία Δανείου, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ανάγκη παρουσίασης της τελευταίας για σκοπούς της παρούσας διαδικασίας. Ισχυρίστηκε επίσης πως σε περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι η Συμφωνία πρέπει να χαρτοσημανθεί, αυτή η παράλειψη δεν επιφέρει την ακυρότητα της.

Πράγματι το **άρθρο ΙΙ(2) του Ν.84/79** προνοεί πως «*γραπτή συμφωνία περιλαμβάνει ρήτραν διαιτησίας εν τινι συμβόλαιω.*». Αυτή η πρόνοια σαφώς προβαίνει σε διαχωρισμό μεταξύ της Συμφωνίας Διαιτησίας και της βασικής Συμφωνίας. Παρόμοιες πρόνοιες περιλαμβάνονται στον **Ν.101/87** και στο **Arbitration Act 1996** της Αγγλίας.

Χρήσιμη ανάλυση της θεωρίας της «*αυτονομίας*» της Συμφωνίας Διαιτησίας περιέχεται στο σύγγραμμα **Redfern and Hunter on International Arbitration**. Το ακόλουθο απόσπασμα από τη σελ. 117, παρ. 2.89-2.91, είναι διαφωτιστικό:

> «*The concept of the separability of the arbitration clause, is both interesting in theory and useful in practice. It means that the arbitration clause in a contract is considered to be separate from the main contract of which it forms part and, as such, survives the termination of the contract. Indeed, it would be entirely self-defeating if a breach of contract or a claim that the contract was voidable was sufficient to terminate the arbitration clause as well; this is one of the situations in which the arbitration clause is most needed.*
>
> *Separability thus ensures that if, for example, one party claims that there has been a total breach of contract by the other, the contract is not destroyed for all purposes. Instead:*
>
> > *It survives for the purpose of measuring the claims arising out of the breach, and the arbitration clause survives for determining the mode of settlement. The purposes of the contract have failed, but the arbitration clause is not one of the purposes of the contract.*
>
> *Another method of analysing this position is that there are in fact two separate contracts. The primary or main contract concerns the commercial obligations of the parties; the*

secondary or collateral contract contains the obligation to resolve any disputes arising from the commercial relationship by arbitration. This secondary contract may never come into operation; but if it does, it will form the basis for the appointment of an arbitral tribunal and for the resolution of any dispute arising out of the main contract.»

Είναι προφανές από την πιο πάνω ανάλυση πως ο διαχωρισμός μεταξύ της Συμφωνίας Διαιτησίας και της κύριας Συμφωνίας, όπου η ρήτρα διαιτησίας περιέχεται στην τελευταία, γίνεται ακριβώς για να διατηρηθεί η ισχύς και εφαρμογή της ρήτρας και συνακόλουθα η πραγμάτωση της πρόθεσης των μερών στην επίλυση της διαφοράς τους μέσω διαιτησίας. Η αυτονομία των δύο Συμφωνιών είναι καθαρά νομική.

Αυτή η προσέγγιση όμως δεν συνεπάγεται τον διαχωρισμό των δύο αυτών Συμφωνιών για σκοπούς παρουσίασης τους ως μαρτυρίας. Στις περιπτώσεις Συμφωνίας στην οποία είναι ενσωματωμένη η ρήτρα διαιτησίας, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η όποια υποχρέωση παρουσίασης της Συμφωνίας Διαιτησίας αυτόματα απαιτεί την παρουσίαση και της Συμφωνίας στην οποία αυτή περιέχεται. Αυτή η διαπίστωση του Δικαστηρίου ουδόλως αναιρεί τη θεωρία της αυτονομίας αλλά αντίθετα συνάδει με τη λογική του πράγματος. Με άλλα λόγια, θα ήταν εντελώς παράδοξο (για σκοπούς παρουσίασης) να υπάρχει η δυνατότητα απομόνωσης της ρήτρας διαιτησίας από τη Συμφωνία στην οποία αυτή περιλαμβάνεται με το επιχείρημα ότι οι δύο είναι ανεξάρτητες. Γεγονός παραμένει ότι και οι δύο βρίσκονται στο ίδιο κείμενο, πλην όμως η εγκυρότητα του υπόλοιπου μέρους της κύριας Συμφωνίας κρίνεται ανεξάρτητα και αυτοτελώς από την εγκυρότητα της ρήτρας διαιτησίας.

Συνεπώς το Δικαστήριο καταλήγει πως η υποχρέωση παρουσίασης της Συμφωνίας Διαιτησίας με βάση το άρθρο IV του Ν.84/79 απαιτεί την παρουσίαση της Συμφωνίας Δανείου στην οποία η ρήτρα περιλαμβάνεται.

Η παρουσίαση του εγγράφου της Συμφωνίας Δανείου ως μαρτυρίας στα πλαίσια και για τον σκοπό της παρούσας Αίτησης για εγγραφή, αναγνώριση και εκτέλεση Διαιτητικής Απόφασης, διέπεται από τους δικονομικούς κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται στην Κυπριακή Δημοκρατία - βλ. **Beogradska Bank D.D.** (ανωτέρω).

Σύμφωνα με το **άρθρο 4(1) του περί Χαρτοσήμων Ν.19/63**, όπως τροποποιήθηκε, κάθε έγγραφο το οποίο αναγράφεται στο Πρώτο Παράρτημα θα υπόκειται σε τέλος ίσης αξίας με το ποσό που καθορίζεται στο εν λόγω Παράρτημα «*εάν αφορά σε οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που βρίσκεται στη Δημοκρατία ή σε ζητήματα ή πράγματα τα οποία θα εκτελεστούν ή γίνουν στη Δημοκρατία ανεξάρτητα από τον τόπο σύνταξης του*». Η επίδικη Συμφωνία Διαιτησίας και συνακόλουθα η Συμφωνία Δανείου εμπίπτει εντός των προνοιών του εν λόγω άρθρου εφόσον αποσκοπεί στην εκτέλεση της Διαιτητικής Απόφασης εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας (βλ. **Κυπριακή Δημοκρατία κ.ά. v. Muskita Aluminium Industries Ltd** (2007) 3 Α.Α.Δ. 130). Στο **Πρώτο Παράρτημα** περιλαμβάνεται και κάθε σύμβαση που συνομολογεί καθορισμένο ποσό, για τη σήμανση της οποίας δεν λαμβάνεται οποιαδήποτε άλλη πρόνοια. Στο εν λόγω Παράρτημα δεν εντοπίζεται άλλη ειδική πρόνοια για συμβάσεις όπως η επίδικη και επομένως η συγκεκριμένη πρόνοια καλύπτει την επίδικη Συμφωνία Δανείου, η οποία και υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμανσης.

Το **άρθρο 21** προνοεί πως κάθε έγγραφο το οποίο συντάχθηκε εκτός της Δημοκρατίας και υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου, ανεξαρτήτως του κατά πόσον αυτό χαρτοσημάνθηκε επαρκώς ή όχι κατά το νόμο της χώρας εντός της οποίας συντάχθηκε, δεν θα θεωρείται «*ως συνταχθέν ή έχον ισχύν εν τη Δημοκρατία*» μέχρι τη δέουσα χαρτοσήμανση του βάσει του ημεδαπού Νόμου. Επίσης το **άρθρο 36** προβλέπει πως ουδέν έγγραφο υποκείμενο σε τέλος χαρτοσήμου γίνεται δεκτό ως αποδεικτικό στοιχείο, ή ισχύει για οποιονδήποτε σκοπόν εκτός αν είναι δεόντως χαρτοσεσημασμένο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.19/63.

Είναι πρόδηλο από τις προαναφερόμενες νομοθετικές διατάξεις αλλά και από όλο το περιεχόμενο του Νόμου ότι παράλειψη χαρτοσήμανσης δεν επιφέρει μεν την ακυρότητα του εγγράφου αλλά καθιστά αδύνατη την παρουσίαση του ως αποδεικτικού στοιχείου. Εξ ου και παρέχεται η εξουσία στο Δικαστήριο όπως διατάξει τη χαρτοσήμανση του με βάση το **άρθρο 35**. Χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει στην πρόσφατη απόφαση **Αναφορικά με την Αίτηση της Joint-Stock Commercial Bank "Bank of Moscow" (Open Joint-Stock Company)**, Πολ. Αίτ. Αρ. 151/05, ημ. 23.11.15, η οποία αφορούσε παρόμοιας φύσης αίτηση και ασχολείται με το σκέλος της πρωτόδικης απόφασης για τη χαρτοσήμανση δύο συμφωνιών δανείου. Ο έντιμος Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Λιάτσος ανέφερε τα εξής:

> «*Με δεδομένο λοιπόν ότι το δίκαιο που εφαρμόζεται στη διαδικασία αναγνώρισης και εκτέλεσης είναι το ημεδαπό, δεν εντοπίζεται ο,τιδήποτε το μεμπτό στην ενέργεια του πρωτόδικου Δικαστή να διατάξει τη χαρτοσήμανση των δύο συμφωνιών δανείου. Κατ΄ αρχάς, η διαταγή χαρτοσήμανσης δεν συνιστούσε επιπρόσθετη της Σύμβασης προϋπόθεση για εγγραφή της επίδικης διαιτητικής απόφασης αλλά εφαρμογή του ημεδαπού δικαίου σε σχέση με διαδικαστικό θέμα. . Η χαρτοσήμανση εγγράφου είναι απαραίτητη προτού κατατεθεί ως τεκμήριο σε δικαστική διαδικασία. . Η κατάθεση από μόνη της του οποιουδήποτε εγγράφου στα πλαίσια δικαστικής διαδικασίας ενεργοποιεί και το μηχανισμό χαρτοσήμανσής του, εφόσον οι πρόνοιες του περί Χαρτοσήμων Νόμου πληρούνται.*»

Σύμφωνα με όλα όσα αναφέρονται ανωτέρω, το Δικαστήριο καταλήγει πως η Συμφωνία Δανείου θα έπρεπε να χαρτοσημανθεί προτού παρουσιαστεί ως αποδεικτικό στοιχείο στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας.

Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο ικανοποιείται ότι η Αιτήτρια παρουσίασε το **πρωτότυπο της Συμφωνίας Διαιτησίας με επίσημη μετάφραση στην Ελληνική**, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου IV(1)(β) και (2) του Ν. 84/79, πλην όμως λόγω της προσαγωγής μη χαρτοσεσημασμένου εγγράφου κρίνω ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις άσκησης της εξουσίας που παρέχει το άρθρο 35(2) οπότε θα δοθούν οι ανάλογες οδηγίες κατωτέρω.

VI. Λόγοι για άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης - άρθρο V του Ν. 84/79

Με δεδομένη την κατάληξη ότι η Αιτήτρια παρουσίασε τα απαιτούμενα έγγραφα σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου IV, το βάρος απόδειξης μετατίθεται στους ώμους της Καθ΄ ης να δείξει λόγο για την άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης. Στο άρθρο V παρατίθενται εξαντλητικά οι λόγοι για τους οποίους το Δικαστήριο δύναται να απορρίψει αίτηση για αναγνώριση και εκτέλεση διαιτητικής απόφασης. Η Καθ΄ ης επικαλείται τους πλείστους εξ αυτών, οι οποίοι θα εξεταστούν με τη σειρά που περιέχονται στο εν λόγω άρθρο.

(i) Η Συμφωνία δεν είναι έγκυρη δυνάμει της Ρωσικής νομοθεσίας - άρθρο V(1)(α) του Ν.84/79

Το Δικαστήριο συμμερίζεται τη θέση της Αιτήτριας πως η σχετική νομοθετική πρόνοια αναφέρεται στη Συμφωνία Διαιτησίας, εφόσον το εδάφιο (1)(α) παραπέμπει ρητώς στην αναφερόμενη στο άρθρο ΙΙ Συμφωνία. Όπως ορθώς επισημαίνει η Αιτήτρια, η Καθ΄ ης προβάλλει ισχυρισμό περί της ακυρότητας της Συμφωνίας Δανείου και όχι της Συμφωνίας Διαιτησίας, οι οποίες επί του συγκεκριμένου θέματος διαχωρίζονται και αξιολογούνται ξεχωριστά και αυτόνομα.

Αυτή η διαπίστωση του Δικαστηρίου βρίσκει έρεισμα στο σύγγραμμα **Russel on Arbitration**, 21η έκδοση, σελ. 404-405, παρ. 8-015, όπου αναφέρονται τα ακόλουθα:

> «*The validity of the arbitration agreement is fundamental to arbitration, and the enforcement of an award can be opposed if "the arbitration agreement was not valid under the law to which the parties subjected it, or, failing any indication thereon, under the law of the country where the award was made". It is important to realise that this ground for opposing enforcement of the award relates to the validity of the arbitration agreement and not the validity of any underlying contract.*»

Στο ίδιο σύγγραμμα ακολουθεί αναφορά ότι υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες το Δικαστήριο δύναται να αρνηθεί να αναγνωρίσει μια διαιτητική απόφαση λόγω της ακυρότητας της κύριας συμφωνίας. Ως τέτοια κρίθηκε η περίπτωση όπου εφαρμοζόμενο δίκαιο της συμφωνίας είναι το δίκαιο της χώρας εντός της οποίας ζητείται η αναγνώριση και με βάση αυτό η παρανομία ή ακυρότητα της συμπαρασύρει και τη συμφωνία διαιτησίας ή όπου η αναγνώριση αντίκειται στη δημόσια πολιτική. Η επίδικη Συμφωνία Δανείου διέπεται από το Ρωσικό δίκαιο. Το κατά πόσο τυχόν αναγνώριση ή εκτέλεση της Διαιτητικής Απόφασης αντίκειται στη δημόσια πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας θα αποτέλεσει αντικείμενο ξεχωριστής ενασχόλησης κατωτέρω.

Ως εκ τούτου ο συναφής λόγος ένστασης για την ακυρότητα της Συμφωνίας Δανείου δεν εμπίπτει εντός αυτής της προϋπόθεσης η οποία δεν τυγχάνει εφαρμογής, ενώ δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ή ισχυρισμός περί ακυρότητας της Ρήτρας Διαιτησίας.

(ii) Η Καθ΄ ης δεν είχε ειδοποιηθεί προσηκόντως για τη Διαιτητική διαδικασία - άρθρο V(1)(β) του Ν.84/79

Η Καθ΄ ης προβάλλει τον ισχυρισμό ότι η Αιτήτρια δεν παρουσίασε στοιχεία που να αποδεικνύουν τη νομότυπη και εμπρόθεσμη κλήτευση της όσον αφορά τη Διαιτητική διαδικασία.

Καταρχάς θα πρέπει να σημειωθεί ότι τέτοιος ισχυρισμός δεν καταγράφεται ως λόγος ένστασης και επομένως δεν μπορεί να εξεταστεί στα πλαίσια της παρούσας Αίτησης.

Ανεξαρτήτως της πιο πάνω διαπίστωσης, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ενώ η Καθ΄ ης φέρει το βάρος απόδειξης τέτοιου ισχυρισμού, δεν έχει προσκομίσει οποιοδήποτε στοιχείο ή μαρτυρία προς επιβεβαίωση αυτού, αλλά αντιθέτως προβάλλει τον εν λόγω ισχυρισμό με πλήρη γενικότητα με αποτέλεσμα αυτός να μην μπορεί να γίνει δεκτός.

Επιπλέον το Δικαστήριο επισημαίνει πως στη Διαιτητική Απόφαση αναφέρεται ρητώς ότι:

- Με επιστολή ημ. 28.8.13 το ΔΕΔΔ απέστειλε στην Εναγομένη αντίγραφο της έκθεσης απαίτησης και των εγγράφων που τη συνοδεύουν ενημερώνοντας την ότι δικαιούτο να υποβάλει έκθεση υπεράσπισης και να επιλέξει διαιτητές. Η Εναγομένη παρέλαβε τα εν λόγω έγγραφα στις 30.8.13, όπως επιβεβαιώνεται από την ειδοποίηση της υπηρεσίας ταχυμεταφορών DHL (παρ. 22 και 29).
- Η Εναγομένη δεν επέλεξε διαιτητές εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας και έτσι το ΔΕΔΔ προέβη σε διορισμό αυτών εκ μέρους της (παρ. 30). Προέκυψε άρνηση του εφεδρικού διαιτητή της Ενάγουσας να αναλάβει καθήκοντα και κώλυμα της διαιτήτριας της Ενάγουσας να συνεχίσει τα καθήκοντα της λόγω φόρτου εργασίας, και έτσι ακολουθήθηκε κάποια διαδικασία για τον σχηματισμό του σώματος διαιτησίας για την οποία το ΔΕΔΔ ενημέρωνε με επιστολές γραπτώς και τις δύο πλευρές. Η παραλαβή των επιστολών και από τις δύο πλευρές επιβεβαιώνεται από αποδεικτικά στοιχεία στον φάκελο της υπόθεσης. (παρ. 31-34)
- Το ΔΕΔΔ όρισε την υπόθεση για εξέταση στις 23.12.13 και απέστειλε σχετική κλήτευση προς τις δύο πλευρές ημ. 24.10.13 (παρ. 23).
- Στην ορισθείσα συνεδρία δεν παρουσιάστηκαν εκπρόσωποι των δύο πλευρών και με βάση γραπτό αίτημα της Ενάγουσας η ακρόαση της υπόθεσης αναβλήθηκε για τις 26.2.14 (παρ. 24).
- Στις 23.12.13 στάληκε εκ νέου προς την Εναγομένη κλήτευση για τη νέα ημερομηνία ακρόασης της υπόθεσης. Η εν λόγω κλήτευση παραλήφθηκε από την Εναγομένη στις 30.12.13, όπως επιβεβαιώνεται από την DHL (παρ. 37).
- Στις 13.1.14 η Εναγομένη υπέβαλε αίτημα προς το ΔΕΔΔ για αναστολή της διαδικασίας και για ανάκτηση των αποδεικτικών στοιχείων (παρ. 25).
- Στη συνεδρία του το ΔΕΔΔ εξέτασε το αίτημα της Εναγομένης και το απέρριψε (παρ. 41-51).
- Επίσης το ΔΕΔΔ διαπίστωσε πως, με βάση τους Κανονισμούς, η μη εμφάνιση της Εναγομένης, η οποία είχε δεόντως ειδοποιηθεί για τον τόπο και χρόνο της ακρόασης, δεν εμπόδιζε τη διεξαγωγή της ακρόασης (παρ. 39) και, κατόπιν εξέτασης, εξέδωσε Απόφαση (τελευταία σελίδα).

Όλες οι πιο πάνω καταγραφές καταδεικνύουν ότι η Καθ΄ ης ήταν πλήρως και έγκαιρα ενημερωμένη για τη Διαιτητική διαδικασία και μάλιστα ότι υπέβαλε αίτηση για αναστολή της διαδικασίας. Με αυτά τα δεδομένα το Δικαστήριο θεωρεί πως αυτή η προϋπόθεση δεν συντρέχει στην υπό κρίση περίπτωση.

(iii) Η Διαιτητική Απόφαση πραγματεύεται διαφορά η οποία δεν εμπίπτει εντός των όρων της υποβολής σε Διαιτησία - άρθρο V(1)(γ) του Ν.84/79

Ο όρος 12.2 της Συμφωνίας Δανείου προνοεί τα εξής:

«*Όλες οι διαφορές, διενέξεις ή αξιώσεις που απορρέουν από την παρούσα Συμφωνία ή σε σχέση μ΄ αυτήν, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων, που σχετίζονται με την εκτέλεση, παραβίαση, καταγγελία ή ακυρότητα αυτής, υπόκεινται προς επίλυση από το Διεθνές*

Εμπορικό Διαιτητικό Δικαστήριο παρά τω Εμπορικώ και Βιομηχανικώ Επιμελητηρίω της Ρωσικής Ομοσπονδίας σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό του..»

Η υπόθεση **Premium Nafta Products Ltd and others v. Fili Shipping Company Ltd and others** (2007) EWCA Civ 20, υιοθετεί ευρεία προσέγγιση όσον αφορά την ερμηνεία ρήτρας διαιτησίας. Ειδικότερα, η Βουλή των Λόρδων αποφάσισε πως για σκοπούς ερμηνείας, είναι αναγκαίο να αναζητείται ο σκοπός της ρήτρας διαιτησίας. Η ορθή προσέγγιση αποτυπώνεται στο ακόλουθο διαφωτιστικό απόσπασμα:

«*A proper approach to construction therefore requires the court to give effect, so far as the language used by the parties will permit, to the commercial purpose of the arbitration clause.*»

Όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα **Redfurn and Hunter on International Arbitration**, στη σελ. 109, παρ. 2.60, οι γενικές λέξεις «*claims*», «*differences*» και «*disputes*» έχουν ερμηνευθεί από τα Αγγλικά Δικαστήρια κατά τρόπον που να εμπεριέχουν ευρεία δικαιοδοσία όσον αφορά το περιεχόμενο της υπό εξέταση συμφωνίας. Στην παρ. 2.61 γίνεται αναφορά στις συνδετικές φράσεις όπως «*in connection with*», «*in respect of*», «*with regard*» και «*arising out of*» ως έχουσες τη σημασία τους όσον αφορά το εύρος της συμφωνίας διαιτησίας. Τα Αγγλικά Δικαστήρια έχουν και πάλι δώσει ευρεία ερμηνεία στη φράση «*arising out of*» η οποία συνήθως καλύπτει όλες τις διαφορές οι οποίες δύνανται να παραπεμφθούν σε διαιτησία.

Στο σύγγραμμα **Russel on Arbitration**, 21η έκδοση, σελ. 60, παρ. 2-068, αναφέρεται πως οι λέξεις «*claims*», «*differences*» και «*disputes*» θεωρούνται ως οι πιο περιεκτικές όσον αφορά τα θέματα τα οποία καλύπτουν για παραπομπή της διαφοράς σε διαιτησία.

Η υπό κρίση ρήτρα διαιτησίας εμπεριέχει και τους τρεις αυτούς όρους. Οι αντίστοιχοι όροι του Αγγλικού κειμένου είναι «*.dispute, controversy or claim which may arise out of or in connection with* .». Είναι προφανές ότι το ίδιο το λεκτικό της ρήτρας καλύπτει ακόμα και οποιαδήποτε αξίωση για πληρωμή η οποία απορρέει από τη Συμφωνία Δανείου, η οποία επίσης σχετίζεται με ισχυριζόμενη παραβίαση αυτής. Αυτό καταδεικνύει την πρόθεση των μερών, όπως αυτή διατυπώνεται στην εν λόγω ρήτρα, περί υποβολής σε διαιτησία και της τυχόν απαίτησης για πληρωμή η οποία υποβάλλεται με βάση την επίδικη Συμφωνία Δανείου. Το ότι το αντικείμενο της Διαιτησίας ήταν η απαίτηση της Αιτήτριας για την είσπραξη της οφειλής από την (εκεί) Εναγομένη επιβεβαιώνεται και από τη Διαιτητική Απόφαση, παρ. 19.

Η παραπομπή από τη δικηγόρο της Καθ΄ ης στην υπόθεση **Tradax v. Queensea Marine Co.** (1986) 1 C.L.R. 559 δεν προσφέρει καθοδήγηση στην παρούσα, καθότι σε εκείνη την υπόθεση η ρήτρα διαιτησίας αναφερόταν μόνο σε «διαφορές» (disputes), ενώ στην παρούσα η ρήτρα περιλαμβάνει και «αξιώσεις».

Σύμφωνα με όσα αναφέρονται ανωτέρω, το Δικαστήριο καταλήγει πως η Καθ΄ ης δεν απέσεισε το βάρος να καταδείξει τη συνδρομή αυτής της προϋπόθεσης. Αντιθέτως προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η Διαιτητική Απόφαση πραγματεύεται διαφορά η οποία εμπίπτει εντός των όρων υποβολής σε διαιτησία.

(iv) Η Διαιτητική Απόφαση δεν κατέστη δεσμευτική- άρθρο V(1)(ε) του Ν.84/79

Η Καθ΄ ης προβάλλει ως λόγο ένστασης πως δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό για την τελεσιδικία και εκτελεστότητα της Διαιτητικής Απόφασης ούτε και προκύπτει κάτι τέτοιο από την ίδια την Απόφαση. Ισχυρίζεται στη γραπτή αγόρευση της πως η αναγκαιότητα παρουσίασης πιστοποιητικού πηγάζει από τις πρόνοιες του άρθρου 28 του Ν.172/86. Το Δικαστήριο έχει ήδη αποφασίσει πως αυτός ο Νόμος δεν τυγχάνει εφαρμογής στην υπό κρίση περίπτωση.

Ανεξαρτήτως όμως της πιο πάνω κατάληξης και για τους σκοπούς του Ν. 84/79, το Δικαστήριο παρατηρεί πως έχει τεθεί από την Αιτήτρια ο ισχυρισμός ότι η Διαιτητική Απόφαση είναι τελική και εκτελεστή. Μάλιστα αυτός ο ισχυρισμός αποδίδει τη νομική άποψη Ρώσων δικηγόρων και συγκεκριμένα των δικηγόρων οι οποίοι συμμετείχαν στη Διαιτητική διαδικασία εκ μέρους της Αιτήτριας. Αυτός ο ισχυρισμός ουδόλως αμφισβητήθηκε από την Καθ΄ ης.

Επομένως, ο ισχυρισμός παραμένει αναντίλεκτος και κρίνεται βάσιμος εφόσον στηρίζεται σε νομική συμβουλή δικηγόρων της Ρωσίας, όπου διεξήχθη η Διαιτητική διαδικασία, οι οποίοι εκτός από προσωπική γνώση και εμπλοκή στην όλη διαδικασία έχουν κατά τεκμήριο και γνώση της σχετικής νομοθεσίας. Το Δικαστήριο κρίνει πως τέτοια μαρτυρία είναι επαρκής για να καταδείξει τον τελικό και δεσμευτικό χαρακτήρα της Διαιτητικής Απόφασης, και δεν είναι αναγκαία η προσκόμιση πιστοποιητικού προς υποστήριξη τέτοιου ισχυρισμού.

(v) Το αντικείμενο της διαφοράς δεν δύναται να διευθετηθεί με Διαιτησία δυνάμει της νομοθεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας- άρθρο V(2)(α) του Ν.84/79

Αποτελεί λόγο ένστασης πως κατά το δίκαιο της Κυπριακής Δημοκρατίας χρηματική απαίτηση η οποία δεν έχει αποκρυσταλλωθεί δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο διαιτησίας αλλά πρέπει να καταχωριστεί αγωγή με σκοπό τη διεκδίκηση του οφειλόμενου ποσού. Είναι επίσης η θέση της Καθ΄ ης πως υπάρχει ισχυρισμός περί εξόφλησης του επίδικου χρέους και πως η ίδια με την αγωγή της 7537/14 (Τεκμήριο 16 στην ένορκη δήλωση της ένστασης) αξιώνει Απόφαση ότι το δάνειο έχει εξοφληθεί.

Το Δικαστήριο παρατηρεί πως η επίδικη Συμφωνία είναι μια συμφωνία παροχής πίστωσης από τράπεζα σε εταιρεία και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη συναίνεσαν στην παραπομπή οποιασδήποτε διαφοράς ή απαίτησης προέκυπτε δυνάμει αυτής σε διαιτησία. Τόσο στον **περί Διαιτησίας Νόμο, Κεφ. 4**, όσο και στον **περί Δικαστηρίων Ν.14/60 (άρθρα 35-39)** δεν τίθεται οποιοσδήποτε περιορισμός ο οποίος να απαγορεύει την εκδίκαση ζητημάτων χορήγησης πίστωσης από τραπεζικό οργανισμό σε διαδικασία διαιτησίας και πάντως δεν απαιτείται όπως τέτοια απαίτηση αποκρυσταλλωθεί. Επιπλέον, σύμφωνα με τον **Ν.101/87**, ο οποίος τυγχάνει εφαρμογής στην Κυπριακή Δημοκρατία και αφορά διεθνείς εμπορικές διαιτησίες (όπου τα μέρη της συμφωνίας έχουν τις έδρες των εργασιών τους σε διαφορετικά κράτη), «*εμπορική*» είναι «*η διαιτησία αν αναφέρεται σε ζητήματα που απορρέουν από εμπορικής φύσεως σχέσεις, συμβατικές.*», ενώ ο όρος «*εμπορικής φύσεως σχέσεις*» ρητώς περιλαμβάνει «*τραπεζικές . εργασίες*». Επομένως, το αντικείμενο της διαφοράς, ήτοι η απαίτηση δυνάμει της εν λόγω Συμφωνίας, αναμφίβολα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαιτησίας στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Όπως έχει λεχθεί στην υπόθεση **Balkancarimpex FTO v. Leasco Ltd** (1994) 1 Α.Α.Δ. 815 «*συμφωνία για την παραπομπή διαφοράς σε διαιτησία, εφαρμόζεται εκτός αν καταδειχθούν ισχυροί λόγοι που δικαιολογούν τη μη εφαρμογή της. Η στοιχειοθέτηση και η απόδειξη των λόγων αυτών βαρύνει το διάδικο που επικαλείται τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου .*» Ο ισχυρισμός περί εξόφλησης του χρέους, ο οποίος προβάλλεται από την Καθ΄ ης, εκτός από το ότι δεν γίνεται δεκτός από την Αιτήτρια, δεν αποτελεί λόγο για τη μη παραπομπή σε διαιτησία αλλά θα μπορούσε ενδεχομένως να προβληθεί και στα πλαίσια της διαδικασίας διαιτησίας.

Ούτε και το γεγονός της μη ύπαρξης εκκαθαρισμένης απαίτησης είναι απαγορευτικό για την παραπομπή σε διαιτησία. Για ό,τι αξίζει θα μπορούσε να σημειωθεί εδώ πως με βάση το **άρθρο 36(1)(γ) του Ν.14/60** μια από τις περιπτώσεις που ημεδαπό Δικαστήριο δύναται να παραπέμψει σε Διαιτησία είναι όταν το ζήτημα συνίσταται εν όλω ή εν μέρει σε ζητήματα λογαριασμών (βλ. και **Δ.49 θ.4**).

Επομένως το Δικαστήριο καταλήγει πως η ύπαρξη και ή η έκβαση της αγωγής δεν επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο τη δυνατότητα επίλυσης της υπό κρίση απαίτησης μέσω διαιτησίας. Όπως ορθά επισημαίνει η δικηγόρος της Αιτήτριας, τα εγερθέντα ζητήματα περί εξόφλησης και εκκαθαρισμένης απαίτησης μπορούν να προβληθούν κατά το στάδιο της λήψης μέτρων εκτέλεσης. Σημειώνεται πως ο ισχυρισμός περί εξόφλησης θα απασχολήσει και κατωτέρω σε διαφορετικό πλαίσιο.

Ως εκ τούτου το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Καθ΄ ης δεν κατάφερε να καταδείξει ότι συντρέχει αυτός ο λόγος που θα μπορούσε να οδηγήσει την Αίτηση σε απόρριψη.

(vi) Η αναγνώριση ή εκτέλεση της Διαιτητικής Απόφασης αντίκειται προς τη Δημόσια Τάξη της Κύπρου - άρθρο V(2)(β) του Ν.84/79

Όπως αναφέρεται στο πιο πάνω απόσπασμα από την υπόθεση **Beogradska Bank D.D.** (ανωτέρω), κατά την εξέταση αυτής της προϋπόθεσης το Δικαστήριο περιορίζεται να ελέγξει κατά πόσο η Διαιτητική Απόφαση είναι αντίθετη με τη δημόσια τάξη χωρίς όμως να υπεισέρχεται στη διάγνωση της ουσίας της υπόθεσης.

Το λεκτικό του εν λόγω εδαφίου καθιστά σαφές ότι εκείνο το οποίο απαγορεύεται, εάν διαπιστωθεί αντίθεση, με βάση τη δημόσια τάξη είναι η αναγνώριση της απόφασης στο κράτος όπου αυτή ζητείται και όχι η ουσία αυτή καθ΄ εαυτή της απόφασης. Χρήσιμη καθοδήγηση προσφέρει το σύγγραμμα **Stair Memorial Encyclopedia 'Diligence and Enforcement of Judgements'**, Τόμος 8, σελ. 441, και το ακόλουθο απόσπασμα:

> «*A judgment is not to be enforced where such enforcement would be contrary to the public policy in the contracting state in which enforcement is sought. What is prohibited by public policy is the enforcement of the judgment in the state of enforcement, not the substance of the judgment itself. Whatever the scope of public policy in this context, it cannot be used as a basis for reviewing the jurisdiction of the court of origin of the judgment, even in those limited cases where review of jurisdiction is permissible. Resort to this ground for refusal to enforce a judgment will be allowed in exceptional circumstances. It has been suggested*

that public policy does not allow refusal to enforce a judgment on grounds of procedural irregularity or breach of natural justice; nor does public policy allow refusal to enforce a judgment merely because the court of origin did not apply the rules of international private law of the legal system of the court of enforcement.»

Το ότι η εφαρμογή της υπεράσπισης της δημόσιας τάξης πρέπει να ασκείται με ιδιαίτερη φειδώ και μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις τονίζεται επίσης στο σύγγραμμα **International Commercial Disputes - Commercial Conflict of Law in English Courts, Hill and Chong**, 4η έκδοση, σελ. 475, ως εξής:

«*. the public policy defence ought to operate only in exceptional cases.. The Court of Justice has confirmed that the public policy defence must be narrowly construed. In Krombach v. Bamberski case C-7/98 (2000) ECR1-1935 the Court of Justice considered that recourse to the public policy defence can be envisaged only when recognition or enforcement of the foreign judgment would be at variance to an unacceptable degree with the legal order of the state in which enforcement is sought inasmuch as it infringes a fundamental principle.*»

Στην υπόθεση **Μελέτιος Αποστολίδης v. David Charles Orams κ.ά.**, C-420/07, ημ. 28.4.09, σε προδικαστική παραπομπή του Εφετείου Court of Appeal της Αγγλίας στο ΔΕΚ, αποφασίστηκε πως η εφαρμογή της ρήτρας της δημόσιας τάξης όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 34 του Καν. 44/01, είναι δυνατή μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η αναγνώριση ή εκτέλεση της απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος θα προσέκρουε κατά τρόπο ανεπίτρεπτο στην έννομη τάξη του κράτους αναγνώρισης καθόσον θα παραβίαζε θεμελιώδη αρχή. Ειδικότερα λέχθηκε ότι «*προκειμένου να τηρηθεί η απαγόρευση της επί της ουσίας αναθεωρήσεως της αλλοδαπής αποφάσεως, η προσβολή θα έπρεπε να συνιστά κατάφωρη παραβίαση κανόνα δικαίου θεωρούμενου ως ουσιώδους στην έννομη τάξη του κράτους αναγνωρίσεως ή δικαιώματος αναγνωρισμένου ως θεμελιώδους στην εν λόγω έννομη τάξη*».

Η Κυπριακή υπόθεση **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας της Κένυας v. Bank Fur Arbeit Und Wirtschaft AG** (1999) 1(Α) Α.Α.Δ. 585, η οποία αφορούσε αίτηση για ακύρωση εγγραφής αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης με βάση τον Ν.101/87, είναι ιδιαίτερα διαφωτιστική όσον αφορά την έννοια της δημόσιας τάξης, στο ακόλουθο απόσπασμα:

«*Πρέπει να μας απασχολήσει η έννοια του όρου "δημόσια τάξη" και η εμβέλεια της. Τα παρακάτω αποσπάσματα από τον G.H. Treitel 'The Law of Contract", 8η έκδοση (1991) στις σελ. 424 και 425 διαφωτίζουν όχι μόνο για το νοηματικό περιεχόμενο του δόγματος αυτού και τις παραμέτρους του, αλλά δίνουν και σύγχρονα παραδείγματα σχετικά με την εφαρμογή του:*

"Public policy is a variable notion, depending on changing manners, morals and economic conditions. In theory, this flexibility of the doctrine of public policy could provide a judge with an excuse for invalidating any contract which he violently disliked ... ...

On the other hand, the law does adapt itself to changes in economic and social conditions, as can be seen particularly from the development of the rules as to contracts in restraint of trade. This point has often been recognised judicially ... ...
The present attitude of the courts represents a compromise between the flexibility inherent in the notion of public policy and the need for certainty in commercial affairs ... ...

Και συνεχίζει στη σελ. 425 με παραδείγματα:

"But in some cases (particularly "where the subject-matter is "lawyers" law") judicial intervention may still as a last resort be desirable. The courts may occasionally invalidate a contract even though it is of a kind to which the doctrine of public policy has not been applied before. Such novel applications of the doctrine of public policy are illustrated by decisions to the effect that a moneylending contract is illegal if it imposes quasi-servile obligations on the borrower; that a contract by which a trade journal promises not to comment on the affairs of a company is illegal as it may prevent the journal from exposing frauds perpetrated by the company; that an attempt to contract out of certain statutory provisions governing the liquidation of companies is contrary to public policy; and that the same is true of an attempt to deprive an agricultural tenant of security of tenure where he is entitled to it by statute."

Η νομολογία του Αρείου Πάγου διαπνέεται από παρόμοιες ιδέες όπως προκύπτει από το παρακάτω απόσπασμα του καθηγητή Σπύρου Βρέλλη στο περιοδικό ΙΔΜΕ "Ερευνητικό Ινστιτούτο Δικονομικών Μελετών" αρ. 9 στη σελ. 424. Εντοπίζει πότε θίγεται η δημόσια τάξη στην περίπτωση που επιδιώκεται η αναγνώριση/κήρυξη εκτελεστής αλλοδαπής απόφασης:

" ... όταν η ανάπτυξη των συνεπειών της αλλοδαπής αποφάσεως, υπό τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες πρόκειται να επέλθει, "αντίκειται ευθέως" προς τις κρατούσες στην Ελλάδα θεμελιώδεις αρχές που συνιστούν την έννοια της δημοσίας τάξεως, έτσι ώστε να υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας καταστάσεως που δεν προσαρμόζεται στην ηθική, οικονομική, δικαιολογική και πολιτειακή τάξη της Χώρας."

Παραπέμπουμε επίσης στο σύγγραμμα "Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο" Γραμματικάκη και άλλων (1997) στις σελ. 80-90, όπου τονίζεται ότι πρόκειται για έννοια που ποικίλλει κατά τόπο και χρόνο, και ότι ως ένα βαθμό αποτελεί, όπως και στο Κυπριακό Δίκαιο, μεταβλητή κατάσταση. Είναι ενδιαφέρουσα και η σύντομη ιστορική ανασκόπηση του ζητήματος.

Θα μπορούσαμε να συγκεφαλαιώσουμε λέγοντας ότι ο όρος "δημόσια τάξη" περιλαμβάνει τις θεμελιακές αξίες που μια κοινωνία, σε δεδομένη χρονική περίοδο, αναγνωρίζει ότι διέπουν τις συναλλαγές καθώς και άλλες εκφάνσεις της ζωής των μελών της, με τις οποίες είναι διαποτισμένη η καθιερωμένη έννομη τάξη. Είναι υπό αυτό το πρίσμα που θα κριθεί κατά πόσον υπάρχει στην προκείμενη περίπτωση αντίθεση προς τη δημόσια τάξη της Δημοκρατίας.

Ιδιαίτερη μνεία μπορεί να γίνει στην Καναδική υπόθεση ***Schreter v. Gasmac Inc.,*** *ημερ. 13/2/92. Είναι απόφαση του δικαστηρίου του Οντάριο, την οποία παρέθεσε ο δικηγόρος της εφεσίβλητης. Κι αυτό γιατί είχε τεθεί θέμα προσβολής της δημόσιας τάξης σε υποθέσεις διεθνούς διαιτησίας με βάση νόμο που είχε ως πρότυπο τον κώδικα των Ηνωμένων Εθνών. Υπογραμμίζει επίσης η υπόθεση τις ομοιότητες που εμφανίζει η έννοια στα διάφορα νομικά συστήματα (σελ. 23-24):*

"Professor McLeod puts it at p. 621, that the public policy prohibition ought to be invoked only if the judgment involves an act that is illegal in the forum or where the action involves acts repugnant to the orderly functioning of the-social or commercial life of the forum. An obvious example would be the enforcement of a gambling debt which would be illegal in Ontario. No such element is asserted in the case at bar, which as I have said is essentially that the California judgment is wrong or is a breach of natural justice.

The June 1985 Report also gives some guidance on the intended scope of the public policy ground for refusal of recognition (p.63):
296. In discussing the term "public policy", it was understood that it was not equivalent to the political stance or international policies of a State but comprised the fundamental notions and principles of justice ... ...

297. ... ... It was understood that the term "public policy", which was used in the 1958 New York Convention and many other treaties, covered fundamental principles of law and justice in substantive as well as procedural respects. Thus, instances such as corruption, bribery or fraud and similar serious cases would constitute a ground for setting aside. It was noted, in that connection, that the wording "the award is in conflict with the public policy of this State" was not to be interpreted as excluding instances or events relating to the manner in which an award was arrived at."»

Στην υπόθεση **Συρίμη ν. Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Παγκυπριακή Λτδ** (2010) 1(Β) Α.Α.Δ. 1131, με αναφορά στο άρθρο 23 του περί Συμβάσεων Νόμου, λέχθηκε ότι:

«*Σύμφωνα με τις αρχές της δημόσιας πολιτικής, ένας πολίτης δεν μπορεί να ενεργήσει με τρόπο που τείνει να είναι βλαβερός στο κοινό καλό ή το δημόσιο δίκαιο (βλ.* ***Glamour Development v. Christodoulou Ltd. (1984) 1 C.L.R. 444****). Όπως περαιτέρω εξηγείται στη* ***Σολωμού ν. Vineyard View Tourist Enterprises Ltd,*** *ανωτέρω, η δημόσια πολιτική σχετίζεται με πολιτικούς, οικονομικούς ή κοινωνικούς λόγους ένστασης*».

Οι λόγοι ένστασης οι οποίοι εντάσσονται σε αυτή την προϋπόθεση αφορούν τρία ζητήματα, τα οποία θα τύχουν ξεχωριστής εξέτασης ως ακολούθως:

α) Η Διαιτητική Απόφαση είναι **πολιτικού περιεχομένου** από κρατική τράπεζα, αποσκοπεί στην πολιτική δίωξη των πρώην Διευθυντών της με βασικό στόχο το ψάρεμα μαρτυρίας και τη λήψη μαρτυρικού υλικού εναντίον τους.

Αποτελεί ισχυρισμό της Καθ΄ ης πως η Αιτήτρια είναι κρατική Ρωσική τράπεζα η οποία ελέγχεται πλήρως από άλλη κρατική τράπεζα (VTB), η οποία με τη σειρά της ελέγχεται από τη Ρωσική Κυβέρνηση. Το επίδικο δάνειο αποτελεί μέρος σειράς άλλων δανείων προς συνολικά 52 Κυπριακές εταιρείες οι οποίες συστάθηκαν το 2007 με οδηγίες της Αιτήτριας και με στόχο όπως τα δάνεια χρησιμοποιούνταν για επενδύσεις από την απόδοση των οποίων θα εξοφλούντο σταδιακά και μακροπρόθεσμα ενώ τα κέρδη και τα περιουσιακά στοιχεία θα διατίθεντο δυνάμει καταπιστεύματος προς όφελος δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένης της Αιτήτριας. Προβάλλεται λοιπόν πως η Καθ΄ ης δεν είναι τρίτος πιστωτής κατά τη συνήθη εμπορική έννοια αλλά μια εκ των εταιρειών τις οποίες ίδρυσε η Αιτήτρια όπως επίσης ίδρυσε Διεθνές Εμπίστευμα για τη διαχείριση τους. Σύμφωνα πάντοτε με την Καθ΄ ης, συνάγεται πως (η Καθ΄ ης) είναι εταιρεία η οποία συστάθηκε από την Αιτήτρια και το επίδικο δάνειο δόθηκε σαν όχημα επένδυσης ενώ έχει επιστραφεί προ πολλού στην Αιτήτρια.

Το Δικαστήριο θεωρεί πως οι πιο πάνω ισχυρισμοί δεν επηρεάζουν ούτε και διαφοροποιούν τα δεδομένα όπως αυτά έχουν τεθεί ενώπιον του από την Αιτήτρια. Γεγονός παραμένει ότι τα δύο μέρη, ως ξεχωριστά νομικά πρόσωπα, συνήψαν την επίδικη Συμφωνία Δανείου δυνάμει της οποίας η Αιτήτρια παραχώρησε πίστωση στην Καθ΄ ης, την οποία οφειλή επιδιώκει να εισπράξει λόγω παράλειψης της τελευταίας να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες της εν λόγω μεταξύ τους Συμφωνίας. Οι προβαλλόμενοι από την Καθ΄ ης ισχυρισμοί αναφορικά με τη συμβατική σχέση των δύο αυτών νομικών οντοτήτων και τον πιθανό έλεγχο της Καθ΄ ης από την Αιτήτρια δεν μεταβάλλουν τη συμβατική σχέση των μερών και τις όποιες υποχρεώσεις τους απορρέουν εξ αυτής. Ως εκ τούτου τέτοιοι ισχυρισμοί ουδόλως αποτελούν στοιχείο το οποίο καθιστά την αναγνώριση της Διαιτητικής Απόφασης ενάντια στη δημόσια τάξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, ιδιαίτερα εάν ληφθεί υπ΄ όψιν πως επανειλημμένως έχει αναγνωριστεί η ξεχωριστή νομική προσωπικότητα ακόμα και θυγατρικής εν σχέσει προς μητρική εταιρεία (βλ. **Pennington's Company Law**, 5η έκδοση, σελ. 52).

Προέκταση των πιο πάνω ισχυρισμών της Καθ΄ ης είναι ότι το σύστημα χορήγησης των δανείων λειτούργησε κανονικά μέχρι και τον Απρίλιο του 2011 όταν μετακινήθηκαν και εκδιώχθηκαν οι μέχρι τότε Πρόεδρος και Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αιτήτριας (κ. Borodin και κ. Akulinin) για πολιτικούς λόγους και στη συνέχεια η Καθ΄ ης τέθηκε υπό τη διεύθυνση και τον έλεγχο της VTB Bank καθ΄ υπόδειξη του Κρεμλίνου. Η Καθ΄ ης ισχυρίζεται επίσης ότι είναι γνωστό ότι οι τότε Πρόεδρος και Πρωθυπουργός της Ρωσίας και το Ρωσικό «*κατεστημένο*» το οποίο «*κατηγορείται διεθνώς για αυταρχισμό, αντιδημοκρατικές ενέργειες και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων*» για καθαρά πολιτικούς λόγους αποφάσισαν να «*εκκαθαρίσουν*» τον πρώην Δήμαρχο της Μόσχας ο οποίος είχε τον έλεγχο της Αιτήτριας και ο οποίος προφανώς διατηρούσε καλές σχέσεις με τον τότε Πρόεδρο και Αναπληρωτή Πρόεδρο της Αιτήτριας. Οι δύο τελευταίοι κατέφυγαν στο Λονδίνο όπου και αιτήθηκαν πολιτικό άσυλο. Προς επιβεβαίωση των ισχυρισμών της η Καθ΄ ης επισυνάπτει δημοσιεύματα ισχυριζόμενη ότι από αυτά προκύπτει ότι υπάρχουν διαπλεκόμενα συμφέροντα στα οποία εμπλέκονται η Αιτήτρια, το Ρωσικό Κράτος και η πρώην Διοίκηση της Αιτήτριας. Περαιτέρω επισυνάπτει ακόμη και επιστολή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ημ. 21.7.14 με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία αναγνωρίζει το καθεστώς πολιτικού ασύλου που παραχωρήθηκε από το Ηνωμένο Βασίλειο στον κ. Borodin.

Αρχικά το Δικαστήριο επισημαίνει πως οι όποιοι ισχυρισμοί περί του τρόπου δράσης του Προέδρου και Πρωθυπουργού της Ρωσίας τίθενται με γενικό και αόριστο τρόπο και ως τέτοιοι δεν δύνανται να τύχουν εφαρμογής ή επιδράσουν στα υπό κρίση ουσιώδη δεδομένα. Τα δημοσιεύματα, Τεκμήριο 3, πράγματι περιέχουν αναφορά στη διαφυγή του κ. Borodin, αλλά δεν πρέπει να παραγνωρίζεται πως αναφέρονται ταυτόχρονα και σε καταγγελίες εναντίον του αναφορικά με κατάχρηση κατά δανειοδότηση από την Αιτήτρια σε εταιρεία συνδεδεμένη με τον ίδιο. Ως εκ τούτου το περιεχόμενο τους δεν επαληθεύει τους ισχυρισμούς της Καθ΄ ης. Αντιθέτως παρουσιάζει κάπως διαφορετική εικόνα και μάλιστα χωρίς να αποκαλύπτεται άμεση σύνδεση με την επίδικη Συμφωνία Δανείου και ή το πλέγμα των εταιρειών στις οποίες η Αιτήτρια χορήγησε τα δάνεια υπό τις συνθήκες τις οποίες η Καθ΄ ης περιγράφει. Ούτε και το γεγονός ότι η Κυπριακή Δημοκρατία αναγνωρίζει το καθεστώς που χορήγησε ένα άλλο κράτος μέλος στον κ. Borodin διαφοροποιεί την πιο πάνω διαπίστωση του Δικαστηρίου.

Με βάση τους πιο πάνω ισχυρισμούς της Καθ΄ ης, είναι η θέση της πως ο μοναδικός λόγος για τον οποίο επιχειρείται η εγγραφή και αναγνώριση της Διαιτητικής Απόφασης είναι για να υποβληθεί στο μέλλον αίτηση εκκαθάρισης της και να γίνει προσπάθεια διορισμού εκκαθαριστή ο οποίος θα έχει πρόσβαση σε τραπεζικούς λογαριασμούς με απώτερο σκοπό το ψάρεμα μαρτυρίας εις βάρος της πρώην διεύθυνσης της Καθ΄ ης η οποία είναι πολιτικά διωκόμενη. Μάλιστα η Καθ΄ ης επισυνάπτει επτά αιτήσεις εκκαθάρισης, Τεκμήριο 2, οι οποίες έχουν ήδη καταχωριστεί εναντίον κάποιων άλλων εκ των 52 προαναφερόμενων εταιρειών.

Το Δικαστήριο δεν συμμερίζεται αυτή τη θέση. Κατ΄ αρχάς η καταχώριση αιτήσεων εκκαθάρισης δεν αποκαλύπτει αφ΄ εαυτής τα κίνητρα τα οποία αποδίδονται στην Αιτήτρια. Άλλωστε οι καθ΄ ων στις εν λόγω αιτήσεις εταιρείες έχουν καταχωρίσει ένσταση και έτσι αυτές θα εκδικαστούν. Επομένως, το αποτέλεσμα αυτών δεν είναι βέβαιο και έτσι η θέση της Καθ΄ ης περί διορισμού εκκαθαριστή και περί των πιθανών ενεργειών του όσον αφορά την πρόσβαση σε λογαριασμούς και αλίευση μαρτυρίας συνιστά απλή εικασία και παραμένει μετέωρη.

Προς περαιτέρω υποστήριξη της θέσης της περί ύπαρξης πολιτικών κινήτρων και περί πρόθεσης εξασφάλισης μαρτυρίας στα πλαίσια καταδίωξης των πρώην αξιωματούχων της Αιτήτριας, η Καθ΄ ης κάνει αναφορά σε αγωγές οι οποίες καταχωρίστηκαν από την Αιτήτρια και στις οποίες η τελευταία ζήτησε την έκδοση διαταγμάτων αποκάλυψης.

Με μιαν ανάγνωση των σχετικών τεκμηρίων, προκύπτει πως η Αγωγή αρ. 1832/12 Ε.Δ. Λευκωσίας αφορά συμφωνίες δανείων ανεξάρτητες από τα προαναφερόμενα δάνεια των 52 εταιρειών (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το υπό εξέταση). Σχετικό είναι το Τεκμήριο 8. Όσον αφορά την Αγωγή αρ. 6029/12 Ε.Δ. Λευκωσίας, οι ένορκες δηλώσεις προς υποστήριξη της αίτησης για αποκάλυψη (Τεκμήριο 9) περιλαμβάνουν αναφορά στην Καθ΄ ης ως δανειολήπτριας και η αγωγή όντως αφορά τα δάνεια στις 52 εταιρείες, πλην όμως τόσο στις εν λόγω ένορκες δηλώσεις όσο και στην έκθεση απαίτησης (Τεκμήριο 10) ουδεμία αναφορά γίνεται περί ακυρότητας και παρανομίας των δανείων, όπως τουλάχιστον ισχυρίζεται η Καθ΄ ης. Σύμφωνα με την έκθεση απαίτησης, η αγωγή ηγέρθη από την Αιτήτρια εναντίον της Oneworld Ltd, διαχειρίστριας των 52 εταιρειών, στην οποία αποδίδεται συμμετοχή σε δόλιο σχέδιο στην παράδοση δηλώσεων εμπιστεύματος προς εξασφάλιση των δανείων, και έτσι προβάλλεται ισχυρισμός πως αυτές είναι άκυρες και δεν οδηγούν σε μείωση και ή εξόφληση των δανείων. Είναι σε αυτή τη βάση που η Αιτήτρια ισχυρίζεται

ότι υποψιάζεται, χωρίς να είναι βέβαιη, ότι τα σχέδιο και ή τα δάνεια ήταν δόλια και ή παράνομα. Εξ ου και (η Αιτήτρια) ζητά αποκάλυψη για να εντοπίσει την πιθανή εμπλοκή των κ. Borodin και Akulinin και ή άλλων προσώπων, την ολοκληρωμένη εικόνα του σχεδίου και την ιχνηλάτηση των κεφαλαίων τα οποία εκμαιεύθηκαν από την Αιτήτρια μέσω των δανείων. Το σημείο αυτό κρίνεται κατάλληλο για να σημειωθεί ότι οι δύο πλευρές εκφράζουν διαφορετικές απόψεις όσον αφορά τη δημιουργία εμπιστεύματος και τον τρόπο λειτουργίας αυτού.

Ούτε και η μονομερής αίτηση εκ μέρους της ΜΟΚΑΣ ημ. 10.4.12 για την έκδοση διαταγμάτων αποκάλυψης, Τεκμήριο 11, αποκαλύπτει τη θέση της ΜΟΚΑΣ ότι τα δάνεια είναι αποτέλεσμα παράνομων ενεργειών και συνεπώς άκυρα, όπως ισχυρίζεται η Καθ΄ ης. Στην ένορκη δήλωση που συνοδεύει την αίτηση γίνεται αναφορά σε έρευνα ποινικής υπόθεσης στη Ρωσία και στην ύπαρξη διαφόρων στοιχείων, χωρίς όμως να υπάρχει καταγεγραμμένη ρητώς τέτοια θέση της ΜΟΚΑΣ.

Τέλος, η Καθ΄ ης παραπέμπει σε αναφερόμενη τακτική την οποία η Ρωσία υιοθέτησε στη γνωστή υπόθεση Yukos για την οποία (η Ρωσία) καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σχετικά δημοσιεύματα επισυνάπτονται ως Τεκμήρια 4, 5, 5Β και 5Γ. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο οποιοσδήποτε συσχετισμός μεταξύ των υποθέσεων Yukos και των υπό κρίση δανειοληπτριών εταιρειών είναι αυθαίρετος καθότι στηρίζεται σε γενική και αόριστη βάση. Παρέλκει βεβαίως να σημειωθεί πως η όποια τυχόν στοιχειοθέτηση οποιωνδήποτε γεγονότων ή τακτικής σε διαδικασία ενώπιον άλλου Δικαστηρίου δεν συνεπάγεται την αυτόματη στοιχειοθέτηση τους και ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου.

Με βάση όλα όσα αναφέρονται ανωτέρω, το Δικαστήριο αδυνατεί να προβεί σε διαπίστωση πως τυχόν αναγνώριση ή εκτέλεση της Διαιτητικής Απόφασης αντίκειται στη δημόσια τάξη λόγω ύπαρξης πολιτικών κινήτρων εκ μέρους της Αιτήτριας.

β) Οι επίδικες συναλλαγές είναι **άκυρες**

Η Καθ΄ ης ισχυρίζεται ότι οι επίδικες συναλλαγές είναι άκυρες καθότι:

- Είναι αντίθετες με το Ρωσικό Δίκαιο. Σχετική γνωμάτευση από Ρώσους δικηγόρους επισυνάπτεται ως Τεκμήριο 12.
- Οι διευθυντές της Αιτήτριας ενήργησαν αμελώς και καθ΄ υπέρβαση εξουσιών στα πλαίσια σύναψης της επίδικης Συμφωνίας Δανείου.
- Η σύναψη της Συμφωνίας Δανείου έγινε κατά παράβαση των προνοιών του Καταστατικού της Αιτήτριας.
- Η Αιτήτρια απαιτεί την είσπραξη ποσού στη βάση Δανείου το οποίο χορηγήθηκε στα πλαίσια μιας εν γνώσει της παράνομης συναλλαγής.
- Η Συμφωνία Δανείου δεν είναι χαρτοσεσημασμένη σύμφωνα με το Ν.19/63 και επομένως η Διαιτητική απόφαση στηρίχθηκε σε άκυρη συμφωνία.

Το θέμα της χαρτοσήμανσης της Συμφωνίας Δανείου έχει απασχολήσει το Δικαστήριο ανωτέρω. Είναι δε πρόδηλο ότι όλα τα υπόλοιπα εγειρόμενα ζητήματα άπτονται της ουσίας της διαφοράς μεταξύ των μερών, κάτι το οποίο αποτελεί αντικείμενο της Διαιτητικής διαδικασίας. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι τυχόν εξέταση τέτοιων θεμάτων δεν εμπίπτει στα πλαίσια της υπό κρίση διαδικασίας, αλλά αυτά θα μπορούσαν να εγερθούν και εξεταστούν κατά τη Διαιτητική διαδικασία. Στο σημείο

αυτό αξίζει να σημειωθεί πως, παρόλο που η Εναγομένη παρέλειψε να εμφανιστεί στα πλαίσια της Διαιτητικής διαδικασίας, εντούτοις το ΔΕΔΔ εξέτασε το αίτημα της για αναστολή της διαδικασίας και το απέρριψε. Επισημαίνεται ακόμη πως η Καθ΄ ης επέλεξε να μην εμφανιστεί στη Διαιτητική διαδικασία χωρίς να προσφέρει οποιαδήποτε εξήγηση, και επομένως δεν δύναται εκ των υστέρων να χρησιμοποιήσει την παρούσα διαδικασία επιδιώκοντας βασικά την αναθεώρηση της Διαιτητικής Απόφασης.

Αυτή η κατάληξη του Δικαστηρίου βρίσκει έρεισμα στην υπόθεση **Beodgradska Bank D.D.** (ανωτέρω) στην οποία τονίστηκε ο εποπτικός ρόλος του ημεδαπού Δικαστηρίου σε τέτοιας φύσης διαδικασίες. Χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει και στην υπόθεση **Κούλλουρου v. Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Αθηαίνου** (2005) 1 (Β) Α.Α.Δ. 987, η οποία αφορούσε έφεση εναντίον διαιτητικής απόφασης η οποία εκδόθηκε στην απουσία της εφεσείουσας, όπου λέχθηκε ότι «*εφ' όσον η Εφεσείουσα δεν παραπονείται ότι κακώς η διαιτησία διεξήχθη στην απουσία της (που δεν εκπλήττει αφού η ίδια αν και ειδοποιήθηκε δεν παρουσιάσθηκε), ο Διαιτητής δεν μπορούσε παρά να αποφασίσει με βάση τα στοιχεία που είχε ενώπιον του. Είναι ουσιαστικά ορθή λοιπόν η απόφαση του ευπαίδευτου πρωτόδικου Δικαστή ότι η Εφεσείουσα δεν μπορούσε να θέσει ενώπιον του Δικαστηρίου θέσεις τις οποίες δεν είχε θέσει ενώπιον του Διαιτητή*».

γ) Τα δάνεια έχουν **εξοφληθεί** και εκκρεμεί η **αγωγή**

Αποτελεί ισχυρισμό της Καθ΄ ης πως στις 14.5.12 έγινε μεταβίβαση στην Αιτήτρια όλων των περιουσιακών στοιχείων τα οποία αποκτήθηκαν στη Ρωσία με χρήση των δανείων που δόθηκαν στις εταιρείες, συνολικού ύψους US$3 δις, ενώ το υπόλοιπο του δανείου ανήρχετο σε US$1,5 δις. Η Καθ΄ ης ισχυρίζεται πως η εν λόγω μεταβίβαση έγινε με έγγραφα εμπιστεύματος, τα οποία επισυνάπτονται ως Τεκμήριο 13. Επισυνάπτει επίσης βεβαίωση του ισχυριζόμενου συνολικού υπόλοιπου των δανείων και σύνοψη εκτίμησης των περιουσιακών στοιχείων τα οποία μεταβιβάστηκαν, Τεκμήριο 14. Επιπρόσθετα ισχυρίζεται ότι τον Ιούνιο του 2013 η διαχείριση των Ρωσικών εταιρειών στις οποίες ανήκουν τα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάστηκε στην Αιτήτρια και επομένως δεν υφίσταται χρέος. Σχετικό είναι το Τεκμήριο 15.

Το Δικαστήριο έχει ήδη ασχοληθεί με το θέμα των δηλώσεων εμπιστεύματος, η νομιμότητα και εγκυρότητα των οποίων αμφισβητείται από την Αιτήτρια και οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο αγωγής. Αξίζει να σημειωθεί επίσης πως στο Τεκμήριο 15, επιστολή της Oneworld προς την Αιτήτρια ημ. 6.6.13, αναφέρεται ότι αναμένεται η ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών. Ως εκ τούτου οι ισχυρισμοί της Καθ΄ ης περί εξόφλησης δεν μπορούν να γίνουν δεκτοί στο παρόν στάδιο.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται πως η δικηγόρος της Αιτήτριας ανέφερε ότι η εξόφληση του επίδικου δανείου αναγνωρίζεται ως λόγος ένστασης σε αίτηση για εγγραφή και αναγνώριση αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης με βάση τον Ν.121(Ι)/00. Είναι γεγονός ότι στο **άρθρο 5(ε)** του Νόμου προνοείται πως «*οι λόγοι επί των οποίων ο καθ' ου η αίτηση δύναται να στηρίξει την ένσταση του περιορίζονται στο θέμα της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου ή στην αποδεδειγμένη ικανοποίηση της απόφασης .*» Με βάση τις πιο πάνω διαπιστώσεις του Δικαστηρίου προκύπτει πως η μαρτυρία που έχει προσαχθεί από την Καθ΄ ης επί τούτου δεν είναι ικανή να αποδείξει ότι η Διαιτητική Απόφαση έχει όντως ικανοποιηθεί.

Η Καθ΄ ης ισχυρίζεται πως η ύπαρξη της αγωγής 7537/14 καθιστά την αναγνώριση της Διαιτητικής Απόφασης ενάντια στη δημόσια τάξη εφόσον αντίκειται στον σεβασμό της εκκρεμοδικίας. Το Δικαστήριο θεωρεί πως η καταχώριση της αγωγής, και μάλιστα σε χρόνο αρκετά μεταγενέστερο της έκδοσης της Διαιτητικής Απόφασης, δεν αντιβαίνει τη δημόσια τάξη υπό την έννοια ότι συνιστά κατάφωρη παραβίαση οποιουδήποτε κανόνα δικαίου.

Με βάση όλα όσα αναφέρονται πιο πάνω, το Δικαστήριο δεν διαπιστώνει ότι συντρέχει οποιαδήποτε των προϋποθέσεων του άρθρου V(2) που να δικαιολογεί την άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της Διαιτητικής Απόφασης.

VII. Κατάληξη

Για όλους τους λόγους οι οποίοι εξηγούνται ανωτέρω, η Αίτηση εγκρίνεται. Εκδίδεται διάταγμα για την εγγραφή, αναγνώριση και εκτέλεση της Διαιτητικής Απόφασης ημ. 7.4.14 η οποία εκδόθηκε στα πλαίσια της διαδικασίας Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας υπ΄ αρ. 159/13 που διεξήχθη και αποπερατώθηκε από το Διεθνές Εμπορικό Διαιτητικό Δικαστήριο στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας, μεταξύ της Joint-Stock Commercial Bank "Bank of Moscow" (Open Joint-Stock Company) και της Poinsetter Investments Ltd.

Τα έξοδα της Αίτησης επιδικάζονται υπέρ της Αιτήτριας και εναντίον της Καθ΄ ης όπως θα υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή και εγκριθούν από το Δικαστήριο συν ΦΠΑ.

Όσον αφορά το θέμα της χαρτοσήμανσης, ασκώντας την εξουσία που παρέχεται από το **άρθρο 35(2) του Ν.19/63** διατάσσεται όπως:

α) Ο Πρωτοκολλητής διενεργήσει τα δέοντα για την επίδοση εγγράφου ειδοποιήσεως στην Αιτήτρια (ή στους δικηγόρους της) εντέλλουσαν αυτήν όπως εντός 30 ημερών από σήμερα προβεί στην καταβολή του μη καταβληθέντος χαρτοσήμου και του προστίμου

β) Το εκδοθέν στην παρούσα διαδικασία διάταγμα συνταχθεί μόνον εάν η Συμφωνία Δανείου, Τεκμήριο 2, χαρτοσημανθεί ως ανωτέρω (βλ. **Maximos Court Ltd v. Πιερή κ.ά.** (2001) 1 (Β) Α.Α.Δ. 875 και **Αναφορικά με την ABP Holdings Ltd κ.ά (Αρ. 2)** (1996) 1(Α) Α.Α.Δ. 629).

(Υπ.) .....

Έ. Εφραίμ, Π.Ε.Δ.

Πιστόν Αντίγραφο

Πρωτοκολλητής

cylaw.org: Από το ΚΙΝΟΠ/CyLii για τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο